Tänane ilm Läänemaal

Pilvisus suureneb, võib sadada vihma või lörtsi. Puhuvad edela– ja läänetuul 7–12 m/s. Sooja on 3...5 kraadi.

Lääne Elu

apslund kinnisvarabüroo
LAHTIOLEKUAJAD
E-R 10-17.30 L 11-14 P - SULETUD
POSTI 18
www.apslund.ee

Nr 39 (2491) | Neljapäev, 5. aprill 2007 | Hind 7 kr

SISU

Läänemaa pranglijad Eesti tipus

Reedel lõppenud peastarvutusvõistluse Läänemaa kolmas etapp näitas, et maakonna laste tulemused on ka tänavu Eesti parimate seas.
Loe lk 3

Puhtu rannas kõrguvad jäämäed

Virtsu lähedal Puhtu rannas on paarisaja meetri pikkusel alal kuhjunud jäämäed.
Loe lk 3

Jüri Tuulik kiitis Randlast

Randlase lavastust „Meretagune asi" sõitis vaatama ka loo autor Jüri Tuulik ise.
Loe lk 5

Trammijuht leidis Topul rahu

Tallinna trammipargis töötav Villu Kibena rajas Topule suvekodu, mis ajapikku päriskoduks sai.
Loe lk 6

Katk pole kuhugi kadunud

Katk, mis niitis Euroopas kunagi miljoneid inimelusid, pole ei Aafrikas, Aasias ega Ameerikas tänini kadunud.
Loe lk 4

OHHOO!

Rootsi annab Ülo Kalmule ja Epp Mitile Põhjatähe ordeni

Lääne maasekretär Epp Mitt ja Noarootsi vallavanem Ülo Kalm saavad Rootsi riigilt Põhjatähe ordeni ja medali.

Rootsi suursaatkond annab kolmapäeval Lääne maasekretärile Epp Mitile, Noarootsi vallavanemale Ülo Kalmule ning endisele rahvastikuministrile Paul–Eerik Rummole üle Põhjatähe ordeni ja medali.

Ordeni ja medali andmine on seotud eestirootslaste kultuuriautonoomia taastamisele kaasaaitamise ja Eesti–Rootsi kultuuripärandi säilitamisega.

ISSN 1406-1430

Kuursaali rentnik valmistub suveks

Et Sirje Ginter on teinud kuursaalist tõmbenumbri, peab uus rentnik latist üle lendama kõrgema kaarega

Lehte Ilves
lehte@le.ee

Et Haapsalu kuursaal saab uue rentniku, on põnev jälgida, mida huvitavat kuursaalis sündima hakkab. ARVO TARMULA

Linnavalitsus usub, et kuursaali uus rentnik Haapsalu kutsehariduskeskus saab hakkama nii toitlustamise kui ka kultuuriüritustega.

Kutsehariduskeskus on palganud kuursaali tööle 21 inimest, nende seas on ka kultuurijuht Kristi Sool. Kui siiani oli rentnik Sirje Ginter üksi kõige eest vastutav, siis nüüd on kutsekoolis selleks terve meeskond, võrdles Haapsalu linnapea Ingrid Danilov.

Kuursaalis ja kõlakojas hakkavad senisest rohkem esinema kohalikud kollektiivid— kooride jts päralt on peamiselt kolmapäevad, tutvustas kutsehariduskeskuse majandusdirektor Guido Ulejev. Neljapäeviti on tantsuõhtud.

Et reede ja laupäeva õhtud on tihtipeale pulmade, pidude jt kinniste ürituste päralt, on selleks ajaks kindlat kava raske teha, ütles Ulejev, kuid lubas, et ka vabad nädalalõpud on sisustatud.

Iga kuu viimase pühapäeva keskpäev on laste päralt, neid korraldab kultuurikeskus.

Juuli keskel on kavas kuursaali taasavamise 10. aastapäeva pidulik tähistamine. Peetri päeval 21. juulil tuleb vene romansside ja vene toidu õhtu, selgitas Ulejev. Augustist on praegu teada sallipäev ja mõni Valge Daami üritus.

Toitlustamisse kavatseb kutsekool investeerida kõige rohkem pool miljonit krooni, ütles Ulejev. Kavas on uuendada köögiseadmed ja nõud.

Arvi Silde on peakokk nii kuursaalis kui ka Haapsalu kutsekoolis. Kooli toitlustusjuhi Kaire Raba peal on kuursaali restorani töölepanek.

Menüü on koostatud, aga see on veel ärisaladus, ütles Ulejev. *À la carte* hinnad jäävad tema sõnul 60–125 kr vahemikku.

„Tahame hoida mõistlikku hinda, aga see sõltub lõpuks, mis hinnaga me suvel tooraine kätte saame," jättis Ulejev endale taganemistee.

Ulejevi sõnul ei taha kool kuursaalile peale maksta ja kõik kulutused tuleb toitlustamisega tasa teenida. Ulejev möönis, et ehk ei lähe esimesel aastal kõik nii hästi, kui tahaks, aga et rendileping on viie aasta peale, saab edaspidi kulu ja tulu sättida.

Danilovi sõnul panustabki kool tänavu kohalikele esinejaile, et kontrollida oma majanduslikku toimetulekut.

Urmas Suklese küsimusele läinud reedel linnavolikogus, kas linnavalitsusel on ebaõnnestumise puhuks ka kriisiplaan, vastas Danilov: „Ei, sest see näitaks, et me ei usalda koolijuhtkonda."

Kuursaalis tööle hakkavad kutsekooli õpilased saavad töö eest palka. Alkoholiga kokku puutuvad baarmenid on vanemad kui 21, kinnitas linnapea.

Senise rentniku Sirje Ginteri leping lõpeb 7. mail. Kuursaal avatakse uuesti 14. mail. Selleks ajaks lootis Ulejev ka uue köögi töökorda saada.

Danilov lükkas volikogus tagasi Suklese kahtluse, et tegemist võib olla ebaterve konkurentsiga, sest üks ettevõte tuleb riigi rahaga toitlusturule. Danilovi sõnul ei kuluta kutsekool kuursaalis riigi raha.

Uus toitlustaja aktiveerib teisigi, lootis Danilov. Mitu toitlustusfirmat on käinud juba kutsekoolist nõu küsimas, kuidas tööd parandada.

Koolid ja lasteaiad valmistuvad metsanädalaks

Lehte Ilves
lehte@le.ee

Esmaspäeval olid Haapsalus õppepäeval Läänemaa ja kolme naabermaakonna õpetajad ning ametnikud, et valmistuda metsanädalaks.

Keskkonnaharidusprojekt Ökokratt aitab korraldada aprillis–mais Eesti koolides ja lasteaedades metsanädalat, mil teevad lapsed metsavaatlusi; uurivad puid, otsivad jälgi ja muid loodusmärke.

Haapsalus tutvustasid metsateemat Margus Emberg riigimetsa majandamise keskusest (RMK) ja Asta Tuusti Sagadi looduskoolist.

Haapsalu linna algkool osaleb Ökokrati projektis esimest korda. Koolis tuleb metsanädal 23.–28. aprillini, lubasid õpetajad Siivi Põder ja Leelo Paesüld. Iga klass tutvustab üht puud ja uuest teabest tehakse nädala lõpuks kokkuvõte. Lapsed toovad kooli puidust mänguasju ja sellest tõotab tulla põnev näitus, lootis Siivi Põder. Kindlasti käiakse klassiga ka metsas, lisas Leelo Paesüld.

Haapsalust osalevad ka lasteaiad Tareke ja Tõruke, Pääsupesa ja Päikesejänku; mujalt Oru kool ja Linnamäe lasteaed, Lihula kool ja lasteaed.

Päikesejänku lasteaias on metsanädal 14.–18. maini.

„Teeme väljasõidu metsa, koristame prahti ja istutame kuuski," tutvustas Tiia Kaljo. „Tahame selle nädalaga lastele looduse hinge peita!"

Üle–eestilise ettevõtmise kulminatsioon on puhta metsa peod Paunkülas, Nõos, Vokas ja 30. mail Paralepas. Peole oodatakse projektis osalevate haridusasutuste lapsi. Teiste seas on lubanud Paraleppa tulla ka Häädemeeste õpilased, ütles valla keskkonnanõunik Merle Looring.

Projekt lõpeb 9. juunil konverentsiga Estonia teatris, kuhu lähevad kõik projektis osalenud õpetajad ja omavalitsuste spetsialistid.

Metsanädalaga tegeleb Eestis ligi 300 õpetajat ja ametnikku 78 omavalitsusest, 216 lasteaeda ja kooli, ligi 23 000 last.

Kuusalu vallast alguse saanud Ökokratt on keskkonnahariduslik mittetulundusühing, mis õpetab keskkonnateadlikku käitumist. Mullu oli keskkonnanädala teema puhas vesi. Projekti eesmärk on panna lapsi märkama loodust, julgustama neid rohkem looduses olema, suhtuma loodusesse austuse ja huviga, ütles Haapsalus õppepäeval osalenud Saaremaa haridusnõunik Rein Orn.

LÜHIDALT

Karja tänava sillutis laotakse ümber kevadel

Et vältida mullusügist ebaõnnestumist, parandab ehitaja Karja tänava sillutise praagi sel kevadel.

Karja tänaval võetakse esimene lõik üles 16. aprillil. Remont peaks läbi olema hiljemalt mai lõpuks, ütles aselinnapea Toivo Hein. Kõnniteid üles ei võeta. Et Karja tänava parandaja Koger ja Partnerid pandud sillutis on konarlik, nõudis linnavalitsus töö ümbertegemist.

Ebatasase sillutise laob ehitaja ümber oma kulul, kuid linnavalitsus ostab ülekäigurajale uued, suuremad kivid. Praegune väike täringukivi on kontsakingale konarlik. Heina hinnangul maksab ülekäiguradade kivivahetus linnavalitsusele kuni 50 000 kr.

Esialgu oli kavas sillutise ümberladumine tänavu sügisel. Mullu sügisel Karja tänava ülekäiguradade garantiiremonti teinud Koger ja Partnerid alustasid remonti viimasel hetkel ja jäid lume kätte.

„Tahame nüüd ebaõnnestumise riski vältida," ütles Hein.

Lehte Ilves

JUHTKIRI

Kutsekooli au ja proovikivi

Seitse aastat Haapsalu kuursaali majandanud Sirje Ginteri Ginterklubi rendileping lõpeb 7. mail. Uus rentnik on Haapsalu kutsehariduskeskus, kes loodab nädala jooksul uue köögi ja muu vajaliku paika seada ning uksed 14. mail avada.

Et Sirje Ginter on teinud kuursaalis head tööd ja lati kõrgele tõstnud, tekitas rentnikuvahetus läänlastes kahtlusi. Kas kuursaal, Haapsalu üks turismimagneteid ja sümboleid, on ikka see koht, mida koolile praktikabaasiks anda?

Haapsalu kutsehariduskeskuse senine edu lubab loota, et kooli ettevõtlikkus pole maha käinud, et jõudu ja värskeid mõtteid jagub ka kuursaali majandamiseks ning Haapsalu kultuurisuve värskendamiseks.

Küllap seirab läänlaste pilk kuursaali sellesuviseid tegemisi terasemalt kui varasemail aegadel. Et Haapsalu kutsekool on ise avaldanud soovi kuursaaliga katsetada, on tal ka suurem vastutus. Läbikukkumise häbi ei saa aga nii edukalt uuenenud kutsekool endale lubada.

TEISED LEHED

Riigikogu võiks ajaloost õppida

Riigikogu XI koosseis võib ajalukku minna riigimehelikkusega, kirjutas Pärnu Postimees. Kuigi veidi enam kui pool saadikuist oli Toompea kogu koosseisus eelmiselgi korral, on parlamendikogemus vähem kui kahel kolmandikul neist, kes seal tööle hakkavad.

Riigikogu häda on tehtud vigade kordamine ja vildakate hoiakute omaksvõtt. Üks peamisi korduvaid väärakusi on komme torpedeerida opositsiooni eelnõusid vaid sellepärast, et neid esitasid valed inimesed valelt poolelt. Riigikogu osa peab Eesti poliitikas suurenema, et seista vastu siseringidele, erakondlikele ja koalitsiooni tagatubadele, semukapitalismile. Kui prooviks seekord esikohale seada riigi ja rahva, siis saaks praegused riigikogulased ajalukku minna riigimehelikkusega, kuigi väljavaated kardinaalsetele muudatustele valitsemiskultuuris on kesised.

Varga peas müts põleb

Vandalism ja varastamine võtab maakonnas järjest murelikumaks tegevaid mõõtmeid, kirjutas Saaremaa ajaleht Meie Maa. Iseäranis masendav on küünilisus, millega üks või teine kuriteoepisood tihtipeale silma paistab. Küll veetakse ära külale nii vajalik kilomeeter tuliuut elektriliini, küll pannakse kellegi küttepuud tee äärest hakkama või viiakse majal suisa uksed–aknad eest. Ligimese vara ei ole enam püha asi, mida oleks patt himustada. Kurb on, et sedalaadi juhtumid, just väiksemates kohtades, on pahatihti ümberkaudsete inimeste endi töö. Ei tule ju mõni mandri pätt kusagilt Saaremaa otsast seljatäit puid varastama.

Loodame Põlvamaa väärilist esindamist

Uue valitsusühenduse moodustanud juhtpartei lubas paremat Eestit kõigile, kirjutas Põlvamaa ajaleht Koit. Lubadused ja ootused ongi kõrged. Kas parema Eesti all edaspidi ka Kagu–Eestit, sealhulgas Põlvamaad silmas peetakse, on üsna kaheldav. Ei leia me ju praeguse koalitsiooni leppest regionaalpoliitika kohta midagi uut ega meile lootust andvat. Valitsemisleppe kohaselt muutub regionaalministergi hoopis avaliku halduse ministriks.

On vaja, et Põlvamaad suudaksid vääriliselt esindada ka siit valitud riigikoguliikmed. Inara Luigase, Ester Tuiksoo ja Urmas Klaasi kodu on ikkagi Põlvamaal. Kui palju suudavad ja tahavad meie eest seista need, kes on Kagu–Eestiga seotud vaid valimiste ajal? Küllap saame selleski selgust.

Koostanud Urmas Lauri

LAUSELAEN

„See on minu otsustada, kuhu ma lähen. Ei ole ühtegi jõudu, kes saaks dikteerida, kas ma pean saadikukoha vastu võtma või mitte.”

Andres Tarand, sotsiaaldemokraat, riigikogu liikmeks valitud europarlamendi liige (BNS, 3. aprill)

Pühadenädal Washingtonis algas kirsiõite lumes

ARVAMUS

Tiit Salumäe
praegu Ameerika Maarjamaa Eesti koguduste õpetaja

Palmipuudepühal ja vaikse nädala alguses oli Washingtonis kirsside õitsemise kõrgaeg. Sajad tuhanded inimesed tulid lähedalt ja kaugelt, et osaleda 95. kirsside õidepuhkemise festivalil. 1912. aastal kinkis Jaapan Ameerika Ühendriikidele 3021 kaheteistkümnest sordist kirsipuud. Palju istutati kirsipuid veekogu ümber, mille ääres on kolmanda presidendi Jeffersoni memoriaal. Kirsid on ka lähedal oleva Washingtoni monumendi, Kapitooliumi ja kogu linnasüdame haljasaladel.

Suurepärane elamus oli pärast talvekülma imetleda looduse kiiret puhkemist. Päev oli palav nagu südasuvel. Seda ilu ei saa kirjeldada, seda peab nägema!

Mulle meenus esimene Washingtonis käik poolteist tosinat aastat tagasi. Pidasin seal palvusi, palusime rahu pärast maailmas, palusime vabadust ikestatud rahvastele. Võtsin siis koos eestlaste, lätlaste ja leedulastega Kapitoolimi ees osa ka ühest meeleavaldusest Balti riikide iseseisvuse heaks. Vabanemiseni oli jäänud aasta.

Mäletan, et Ameerika Hääles intervjuud andes tuli ennast tõsiselt kokku võtta, et tugevaid tundeid kuidagi ohjeldada. See oli kaunis aeg, meie rahva ülestõusmise aeg pärast pikka talve. Nüüd mõtlesin sellele kui Washingtoni eesti koguduse õpetaja, kõndides kirsipuude all koos tuhandete rõõmsate ja vabade inimestega.

Suurepärane, et just nüüd, mil kristlik maailm meenutab Issanda tulemist Messiana Jeruusalemma ja kõiki sellele järgnevaid sündmusi kuni ülestõusmiseni, on loodus loorinud ennast kõige kaunima õitekrooniga.

Kümned Washingtoni kirikud kutsuvad sel nädalal osa saama lunastusloost, universumit muutvast sündmusest. Meile eestlastele on tähtis, et ülestõusmispühа sõnum kõlab siin maailmalinnas ka eesti keeles. Pean neid pühi koos kaasmaalastega ja kuulutan: Kristus on üles tõusnud.

Eesti kogudused võõrsil on umbes minuealised. Eesti kogukond on alles hoidnud sõjaeelse usulise ja kultuurilise järjepidevuse. President Toomas Hendrik Ilves on kusagil öelnud, et ta on säilitanud oma rahvuse tänu eesti kogukonna ja eesti luterliku kiriku mõjule. Nõnda on peetud jõulud ja lihavõtted ikka eesti vaimus ja eesti kommetega. Elu ei ole olnud lihtne, tühjast tuli alustada. Aga alati õigesti: esmalt rahvuse kestmise tingimuste loomiseks koolide ja koguduste asutamine, siis majandusliku jõukuse taotlemine.

Suurel nädalal seame silmade ette inimese muutliku meele ja Jumala igikestva armastuse. Kuigi palmipuudepüha hoosianna vahetus suureks reedeks hüüetega „Poo risti!”, ei jäänud võidutsema mitte inimloomus, vaid Jumala armastus. Surmal ei ole viimne sõna — ülestõusmispühа kuulutab, et elu on tugevam kui surm.

Paarsada aastat tagasi oli üks Hannoveri linna kodanik Saksamaal teinud oma testamendiga korralduse, et tema hauale tuleb asetada suur marmorist tahvel, mis on kettidega seotud hauakambri külge. Plaadile käskis ta asetada kaks tonni kaaluva kivirahnu, millesse tuli raiuda tekst: „See haud on ostetud igaveseks, seda ei tohi keegi avada.”

Hauakivi all aga hakkas idanema paplipuu seeme ja see tegi endale teed valguse poole. Aastatega kogus ta jõudu, murdis katki rauast ahelad ja surus lõpuks kõrvale ka kivirahnu.

Elu võidab surma nagunii. Headus on võimsam kui vihkamine. Armastus on tugevam kui surm.

Rõõmsaid ülestõusmispühi Läänemaa, sh kodulinna rahvale!

Laupäeval kl 21 süüdatakse Haapsalu piiskopilinnuse väikeses linnuses paasaküünal ja seejärel suundub protsessioon toomkirikusse paasaöömissale. Laulab Haapsalu koguduse toomkoor.

Tegutsemiseks on vaja ka moraalset õigust

ARVAMUS

Ülo Vooglaid
sotsioloog

Kuulasin ükspäev autos Kaja Kärneri vestlust riigikogu esimehe Toomas Vareku ja riigikogu kantselei direktori Heiki Sibulaga. Kumbki neist ei käsitlenud riigikogu liikmena tegutsemise kõlbelisi, professionaalseid ja intellektuaalseid eeldusi.

Riigikogu liikmel oleks vaja aru saada oma tegevuse mõttest ja tähendusest. Minu meelest on senistes koosseisudes olnud alla 10% selliseid saadikuid, kes said enam–vähem aru riigis kujunenud vajadustest ja võimalustest, enda ja teiste tegevusest, tulemustest ja tagajärgedest.

Kehtiva valimisseaduse järgi valituks osutunuil on administratiivne õigus seadusloomes osaleda, aga selleks et kaasa rääkida, on vaja ka moraalset õigust. See kujuneb kompetentsusega ning kõlbeliste kriteeriumite tundmise ja arvestamisega.

Milles seisneb riigikogu saadikuile korraldatav õpe? Esimesel päeval on õppeks ette nähtud terve tund või koguni poolteist tundi. Selle aja jooksul selgitatakse, kuidas kasutada laual asuvat seadeldist, kuidas end kohalolijaks registreerida, kuidas sõna paluda, poolt või vastu hääletada jne. Selgitatakse riigikogu kodukorda, ajakava, tööjaotust, komandeeringusse mineku ja sealt tuleku vormistamist.

Ei ühtki sõna ega silpi räägi keegi kuskil selle kohta, mis on SEADUS, milline on ühiskonnas ja kultuuris toimuva regulatsiooni süsteem, milles on peale õigusliku regulatsiooni ka majanduslik, sotsiaalne, administratiivne, poliitiline jm regulatsioon.

Juttu ei ole sellestki, mis on JUHTIMINE, VALITSEMINE, HALDAMINE, SIDUSTAMINE jm eesmärgistatud tegevus. Enamikule saadikuile on regulatsioonisüsteemid, toimemehhanismid ja toimed täiesti võõras valdkond. Selles ei ole raske veenduda. Olen küsinud paljudelt saadikutelt ja ka ministritelt, mida nad juhivad ja mida nad peaksid juhtima, millistel eeldustel on võimalik juhtida ja mille alusel oleks võimalik anda hinnanguid juhtidele, juhtimisele ja selle tulemustele. Vastused on olnud „seinast seina”.

Andres Raid, kes selle košmaarse olukorra omal ajal avalikustas, lasti lahti. Seepärast hoiatan ja soovitan olla saadikute ja ametnike kompetentsuse käsitlemisel ettevaatlik ja tagasihoidlik, ent järjekindel.

Tean hästi, mida Heiki Sibul ja teised riigikogu kantseleis ametis olevad isikud arvavad saadikute, Toompeal ametis olevate nõunike, nn ekspertide ettevalmistuse ja koolituse kohta. Nad on olnud seisukohal, et õpet ei võigi teha, see olevat iga erakonna oma asi.

Tegelikult nad ei oska seda teha ega kujuta ettegi, mida oleks seadusandjal vaja teada, et seada sihte ja eesmärke, luua vahendite süsteeme, koostada prognoose ja stsenaariume, edasi– ja tagasisidestada oma tegevust.

Vaja on aru saada probleemide tekkimise, püsimise, süvenemise–laienemise funktsionaalsetest ja kausaalsetest seostest (põhjustest), sest midagi muud ühiskonnas muuta ei saa. Kui on vaja midagi muuta nii, et muudatused toimiksid, ning kinnistuks uutmoodi mõtlemis– ja suhtumisviis, siis on vaja rajada uus süsteem.

Profaanide tõttu on toimunud Eestis palju tühitegevust ja jaburdusi kõigil regulatsiooni– ja juhtimistasanditel. Saadikud teevad küll meelsasti põrisevat häält ja tähtsat nägu, aga selle nn väärikuse taga ei ole midagi sellist, mis võimaldaks uskuda, et nad saavad üksteisest aru ja saavad koostöös leida selliseid lahendusi, mis kujundaksid õigusliku aluse riigis toimuvaile protsessidele.

Ka koalitsiooniläbirääkimised on alati kulgenud vaevaliselt just seetõttu, et arutluste laua taga istuvad inimesed räägivad küll sõnu, mida kõik räägivad, aga saavad nende sõnade tähendusest aru isemoodi.

Rängalt mõjub ka asjaolu, et ühiskonnateadus on Eestis peaaegu hävinenud. Seetõttu ei saa ei valitsus ega riigikogu ka parima tahtmise korral tellida teaduslikke uuringuid põhjuste avastamiseks ja meetmete süsteemi loomiseks neist põhjustest jagu saamiseks.

Riigikogu tulemuslikkust ei iseloomusta seal vastu võetud õigusaktide arv! Sotsiaalsed nähtused, sotsiaalsed protsessid ja sotsiaalne problemaatika igas nähtuses ja protsessis, mis ühiskonnas aset leiab, ei ole olnud õigusloomes argument. Raske on uskuda, et nüüd midagi muutub.

Mart Laari valitsus kaotas igasugused kompetentsusnõuded ametnike valimisel. Eestis, mida armastatakse nimetada kõige edukamaks teadmistepõhise suunitlusega riigiks, ei ole ikka veel õnnestunud kehtestada kompetentsuse printsiipi ei riigi– ja omavalitsusasutuste ametnikele ega saadikuile. Kes peaks vastutama riigile ja rahvale tekitatud kahju eest? Saadikud ei taha vastutamisest kuuldagi. Vaene Eesti!

Virtsu lähedal Puhtu rannas on paarisaja meetri pikkusel alal kuhjunud kuue–seitsme meetri kõrgused jäämäed. Sääraseid jäämägesid mäletatakse viimati 1948. aastast.

PEETER VISSAK

Taimeseadevõistluse töid saab näha kunstikooli galeriis

Enriika Liiv
enriika@le.ee

Pühapäeval valmisid Haapsalu sanatoorses koolis taimeseaded, mida võib neljapäevani näha Haapsalu kunstikooli galeriis.

„Kunstikooli galeriisse läksid vaid Läänemaa laste tööd, teised viisid oma seaded koju kaasa," ütles ürituse korraldaja Larissa Ulm.

Parima kodutöö „Natuke nalja" valmistas Üllar Sikora, kes meisterdas heintest sea.

Kodutöö „Kimp kallile..." valmistas Anni Juhanson, kes tegi vihmavarju sisse pisikese kimbu. Tema kimp oli mõeldud Mary Poppinsile.

Publiku lemmikuks valiti Tauri Türksoni „Imelinnupesa". Ligi kahemeetrine okstest töö kaselehtedega, kus on ülal väike pesa ja all siilid.

Ulmi sõnul on viimaste aastatega silma jäänud, et nooremad taimeseadjad on püüdlikumad. „Nii algajad kui ka edasijõudnud nooremas kategoorias võistlejad edastavad punktiarvult vanemaid päris kõvasti," ütles Ulm. „Ei tea, kas vanemad loodavad oma kogemustele ja on teadmistes liiga kindlad," mõtiskles ta.

Läänemaa VIII taimeseadevõistlusel osales 25 õpilast kolmandast klassist peale. Tänavu olid esindatud ka Haapsalu kutsehariduskeskus ühe osalejaga ja rakenduskunsti erakool–akadeemia Tallinnast kahe õpilasega. „Kutsekoolid osalesid sel võistlusel esimest korda," ütles Ulm ja lisas, et esimest korda võistlesid ka Hiiumaa ja Martna lapsed.

Ulmi sõnul on taimeseadevõistlus mõnus ja pidulik üritus. „Lastel silmad säravad ja kõike tehakse nii isuga," rõõmustas Ulm.

Taimeseadeid hindasid professionaalsed floristid.

Üldvõitjad

Nooremad algajad (3–6. klass)
I koht Maikel Nirk (HSIK)

Vanemad algajad (7–10. klass)
I koht Kati Pulst (Haapsalu Lastekeskus)

Nooremad edasijõudnud (3–7. klass)
I koht Karin Kalm (Lääne–Virumaa)

Vanemad edasijõudnud (8–12. klass)
I koht Heleri Peit (HSIK)

Läänemaa pranglijad jõudsid Eesti tipptasemele

Kaie Ilves
kaie@le.ee

Reedel lõppenud peastarvutusvõistluse Läänemaa kolmas etapp näitas, et maakonna laste tulemused on Eesti tipus.

„Eriti tublid olid Haapsalu gümnaasiumi III klassi õpilased," ütles pranglijate Läänemaa koordinaator Pille Kaisel.

Sirgujate klassis (I–III klassi õpilased, 3374 võistlejat) on kolmanda etapi järel Eesti esimene Kristjan Tervonen. Ottomar Ladva on neljas, Kaarel Koel kaheksas (kõik Haapsalu gümnaasiumi III klass).

Oskajate klassis (IV–VI klassi õpilased, 3476 võistlejat) on Eesti esimene Metsküla algkooli V klassi poiss Kaspar Kaisel. Uuemõisa algkooli VI klassi tüdruk Ann Lember on kaheksas.

Kõigi kolme etapi kokkuvõttes, kus läks arvesse kahe parema etapi tulemus, on Eesti tippude hulgas samuti Haapsalu gümnaasiumi, Metsküla algkooli ja Uuemõisa algkooli lapsed.

Sirgujate arvestuses on Eesti teine Kristjan Tervonen, seitsmes Ottomar Ladva, üheksas Kaarel Koel ja kümnes Johanna Õun (Uuemõisa algkool).

Oskajate arvestuses on esimene Kaspar Kaisel ja 12. Jaanika Teppan (Metsküla algkool).

Koolide üle–eestilises arvestuses jõudsid esikümnesse Haapsalu gümnaasium (viies koht) ja Metsküla algkool (kaheksas koht).

Eesti parimate klasside hulgas on Läänemaalt Haapsalu gümnaasiumi IIIb (parim kolmandate klasside arvestuses), Uuemõisa algkooli III klass (kolmas koht), Metsküla algkooli V klass (teine koht) ja Virtsu põhikooli VII klass (teine koht).

Esikümnes on ka Uuemõisa algkooli I klass (kuues koht), Haapsalu gümnaasiumi IVa klass (neljas koht) ning Haapsalu linna algkooli VIa klass (seitsmes koht). Kasari põhikoli VIII klass on üheteistkümnes.

„Kuna tegu oli eelvõistlustega, kujuneb lõplik pingerida maakondade finaalide tulemuste järgi, koolide paremusjärjestus aga pärast meeskondlikku Eesti finaali," ütles Kaisel.

Läänemaa finaali 10. aprillil pääseb võistlema kahe parema etapi tulemuste põhjal iga klassi kuus tublimat võistlejat.

Maailm sinus eneses

JOICO
THE ART OF HEALTHY HAIR

Osta salon+ juuksurisalongist lõikuse- ja värvimise kompleksteenus, saad kingituseks kaasa JOICO tootekomplekti väärtusega 279 krooni!

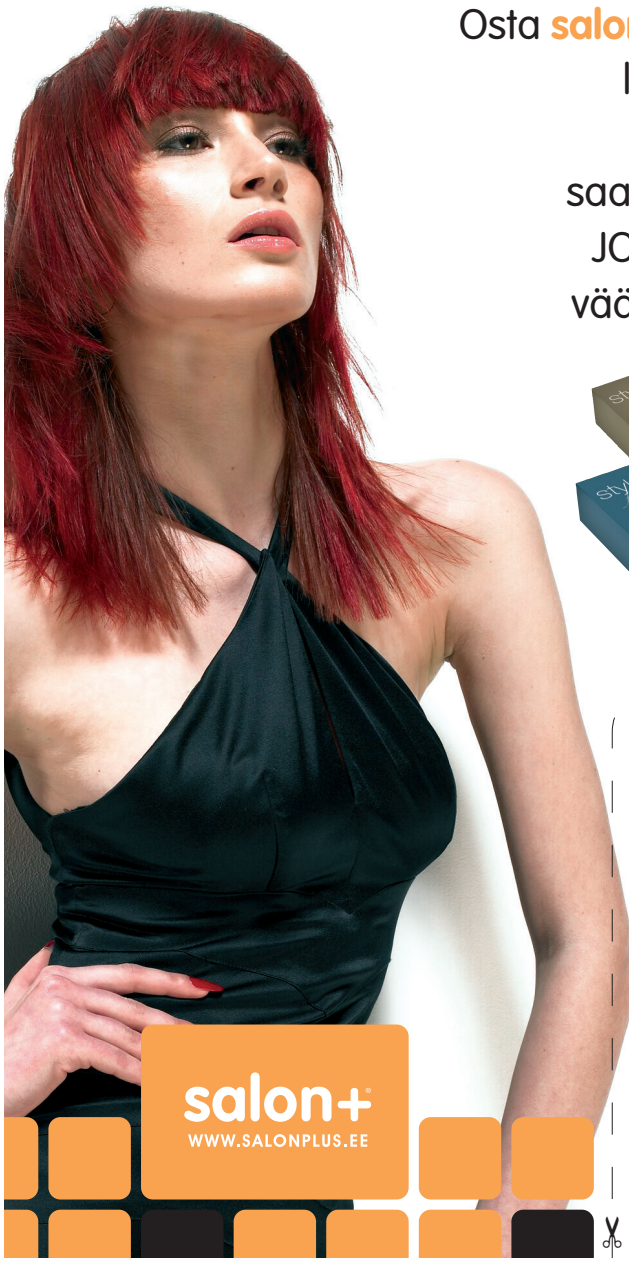

lõika välja!

Ostes salon+ juuksursalongist värvi- ja lõikuse kompleksteenuse, saad selle flaieriga kingituseks JOICO tootekomplekti väärtusega 279 krooni!
Kupong kehtib kuni 31.05.2007

salon+
WWW.SALONPLUS.EE

TALLINN
Järve Keskus
Pärnu mnt. 238
tel. 667 3674
E-P 10-21

Kristiine Keskus
Endla 45
tel. 665 0333
E-R 9-21, L-P 10-21

Magistrali Keskus
Sõpruse pst. 201/203
tel. 677 4244
E-P 10-21

Norde Centrum
Lootsi 7
tel. 669 8824
E-P 10-21

Rävala pst. 6
tel. 681 4640
E-R 8-20,
L-P. 10-18

Rävala pst. 19
tel. 642 2044
E-R 9-20,
L-P 10-18

Ülemiste Keskus
Suur-Sõjamäe tee 4
tel. 603 4770
E-P 10-21

TARTU
Raekoja plats 16
tel. 744 7805
E-R 8-21, L 9-18,
P 10-16

Lõunakeskus
Ringtee 75
tel. 731 5560
E-P 9-21

HAAPSALU
Karja 11
tel. 475 5004
E-R 9-20, L 10-18
P 10-15

JÕHVI
Jewe kaubanduskeskus
Narva mnt 8
tel. 33 46 911
E-L 9-19, P 9-16

MIS JUHTUS?

Vargad viisid sae, tekikoti ja valgusti

Ajavahemikul 11.–31. märtsini on tundmatu kurjategija lõhkunud lukud, murdnud sisse Virtsus Tallinna maanteel asuvasse elamusse ja varastanud sealt mitmesuguseid esemeid. Kahju on avalduseteinu hinnangul 13 000 krooni.

Ajavahemikul kolmapäevast neljapäevani varastati Taebla vallast lukustamata kuurist elektrisaag, viis meetrit pikendusjuhet ja liiter õli. Kahju 3300 krooni.

Neljapäeva õhtul pidas politsei Haapsalus kinni 1966. aastal sündinud Mareki, kes kavatses Suur–Mere tänaval asuvale ehitusele vargile minna. Et juhtunu asjaolusid selgitada, alustas politsei kriminaalmenetlust.

Reede öösel kella ühe paiku sai politsei teate, et Haapsalus Posti tänava baaris on agressiivne purjus kodanik. Patrulli kohapeale jõudes selgus, et mees oli baarist just lahkunud ja kavatses autoga ära sõita. Politsei pidas 1975. aastal sündinud Vjatšeslavi kinni ja viis kainenema.

Reedel varastas 1985. aastal sündinud Nadežda Taeblast Nurme tänavalt pesukuivatusnöörilt tekikoti. Politsei koostas naisele väärteoprotokolli.

Laupäeval sai politsei teate, et Paralepas Nelgi tänaval asuva sauna uksed on lõhutud ja varastatud on pakendis valgusti. Kahju 2000 krooni.

Pühapäeval varastati Noarootsi vallas Sutlepa külas asuva töökoja seinalt alarmiandur.

Purjus noored huligaanitsesid

Laupäeva öösel kella kolme paiku sõitis Mazda Noarootsi vallas Pürksis otsa Audile ja lahkus sündmuskohalt. Politsei pidas Mazda kinni Ääsmäe–Haapsalu maantee 54. kilomeetril. Roolis olnud 1984. aastal sündinud Oliver ja tema kaassõitja, 1986. aastal sündinud Kardo, olid purjus, politsei viis nad kainenema. Oliver sai väärteoprotokolli.

Reede õhtul kella seitsme paiku teatas Haapsalu kaubamaja turvatöötaja, et poes on kaks agressiivset meest. Politsei viis 1985. aastal sündinud purjus Vadimi ja 1984 sündinud Vladimiri kainenema.

Reede õhtul poole üheksa paiku sai politsei teate, et Haapsalus Surnuaia tänaval on aknad lõhutud. Politsei toimetas jaoskonda 15 noort vanuses 13–20 aastat. Neist kümme alaealist oli purjus.

Pühapäeva hommikul selgus, et Risti kaupluse aknaklaas on puruks. Poodi ei tunginud keegi.

Öösel vastu pühapäeva visati kividega puruks Ristil Koidu tänava hoovis seisnud traktori esiklaas.

Kaie Ilves
Haapsalu politsei andmeil

AS MAAG LIHATÖÖSTUS võtab tööle pooltoodete osakonda

MAAG LIHATÖÖSTUS

LIHALÕIKAJAID
ja
POOLTOODETE VALMISTAJAID JA -PAKENDAJAID

Ettevõte kompenseerib tööl käimise kulud. Töö on vahetustega.

Tööle asumise aeg: kohe

Informatsioon telefonil 525 0734 või 472 5080, kirjutada aadressil kalev.kants@maag.ee või tulla kohapeale Kirimäe, Taebla vald

EESTI

Riigikogu kinnitab valitsuse neljapäeval

President Toomas Hendrik Ilves tegi teisipäeval Reformierakonna esimehele Andrus Ansipile ettepaneku moodustada valitsus, viimane avaldas lootust, et uus valitsus kinnitatakse neljapäeval.

Ansip kinnitas, et mingeid üllatusi ministrite jaotuses ette ei tule ning portfellid jagunevad nagu parteide volikogudel otsustatud.

President Ilves avaldas arvamust, et ei ole põhjust spekuleerida, kui kaua valitsus vastu peab, ning lisas, et võib–olla püsib see valitsus isegi mitu ametiaega.

Siiri Sisask lahkus Isamaa ja Res Publica Liidust

Riigikogu eelmisse koosseisu kuulunud muusik Siiri Sisask esitas teisipäeval avalduse Isamaa ja Res Publica Liidust välja astumiseks.

Sisask ütles BNSile, et kaalus IRList lahkumist juba pikemat aega, sest möödunud kevadest on tehtud erakonnas paljude inimeste õiglustunnet riivavaid otsuseid. „Ma ei taha toetada oma edaspidise tegevusega erakonda, kus tõe tunnistamist ja inimeste õiglustunnet eiratakse,” lausus Sisask.

Ivanov kutsus venemaalasi Eesti kaupu boikottima

Venemaa esimene asepeaminister Sergei Ivanov kutsus venemaalasi loobuma Eesti kaupade ostmisest ja Eestisse reisimisest, edastas agentuur Interfax. Kommenteerides Eesti võimude kavatsust pronkssõdur Tõnismäelt teisaldada, ütles Ivanov, et tuleks kiirendada sadamaehitust Leningradi oblastis, et Eesti riik kaotaks olulise osa veoste transiidi pealt teenitavast tulust.

Eurosaadikute volituste lõpetamise otsustab riigikohus

Teisipäeval otsustas riigikogu juhatus pöörduda riigikokku valitud europarlamendi saadikute Katrin Saksa, Andres Tarandi ja Siiri Oviiri volituste lõpetamiseks riigikohtusse.

Euroopa Parlamendi tööd reguleerivad õigusaktid ei luba samal ajal kuuluda oma riigi parlamenti ning ametivannet andes oleks ta asunud riigikogu liikmena tööle, rikkudes sellega Euroopa Parlamendi töökorda sätestavaid õigusakte.

„See on minu otsustada, kuhu ma lähen. Ei ole ühtegi jõudu, kes saaks dikteerida, kas ma pean saadikukoha vastu võtma või mitte,” sõnas sotsiaaldemokraadist europarlamendi liige Andres Tarand.

BNS, EPL *Online*

Katk pole kuhugi kadunud

Teadlaste sõnul on võimalik antibiootikumide suhtes resistentsete katkupisikute teke

Katk, mis niitis terves Euroopas kunagi miljoneid inimelusid, pole ei Aafrikas, Aasias ega Ameerikas tänini kuhugi kadunud. On üsna võimalik, et edaspidi võib see haigus taas jõudu koguda. Teadlased on leidnud tõendeid selle kohta, et katkupisikud võivad muutuda antibiootikumide suhtes resistentseks.

„Maa peal on niisama palju katkukoldeid kui sõdu. Ja nii sõja kui ka katku ees on inimene ühtviisi kaitsetu.” Kui prantsuse kirjanik Nobeli kirjanduspreemia laureaat Albert Camus need saatuslikud sõnad kirja pani, oli tal täiesti õigus.

Oma 1947. aastal ilmunud romaanis „Katk” jutustab Camus loo Põhja–Aafrika linnas Oranis puhkenud laastavast katkuepideemiast. Antibiootikumid olid tollal uued ja kättesaamatud. Hiljem osutusid moodsad ravimid tõhusaks relvaks võitluses musta surmaga. Katk muutus ähmaseks, kaugete aegade taguseks mälestuseks taltsutatud kurjusest.

See rahustav kujutlus aga võib osutuda pettepildiks. Katk ei ole kuhugi kadunud. Haiguse tekitaja, ladina keeli *Yersinia pestis,* parasiteerib närilistel ja kirpudel ning võib nakatada ka inimest. Ikka veel tuleb ette väikesi katkupuhanguid, viimati Kongos 2006. aasta augustist oktoobrini, mil kopsukatku, ohtlikemasse ja nakkavaimasse haiguse vormi suri 42 inimest. Igal aastal registreerib WHO üle 2000 katkujuhu. Tänu antibiootikumidele ei röövi taud neist rohkem kui kümne protsendi elu. Tulevikus aga võivad asjad muutuda.

Katku levitavate näriliste ja kirpude hävitamine Kasahstanis. UNIVERSITY OF LIVERPOOL

Resistentne Madagaskari katkupisik

Esimest korda juba 1995. aastal leidsid teadlased Madagaskarilt katkupisiku, mis oli resistentne kaheksa antibiootikumi suhtes. Pasteuri instituudi teadlased Pariisis analüüsisid haigusetekitaja geene ning leidsid plasmiidi — kromosoomivälise pärilikkusaine osakese — rõngakujulise DNA–ahela, mis kandis resistentsust. Osake tähistati tähe– ja numbrikombinatsiooniga pIP1202. Juhtumist kirjutati 1997. aastal ka erialaväljaandes *New England Journal of Medicine*. Resistentsuse päritolu on aga siiani jäänud vaid tühjade spekulatsioonide allikaks.

USA ja Prantsuse teadlased on kirjutanud ka teisest murettekitavast avastusest. Nad uurisid resistentsete salmonelloosipisikute plasmiide ja tegid kindlaks, et osakeste struktuur on pIP1202 omaga väga sarnane. Järeldus — plasmiidid on sama päritolu. Nad ei ole liigispetsiifilised ja võivad kanduda ühelt haigusetekitajalt teisele.

Madagaskarilt leitud pisik võib oma resistentsuse ülisuure tõenäosusega anda edasi teistele, sagedamini esinevaile katkutekitajaile. „Meil pole aimugi, kuidas säärane ülekanne võiks toimuda,” ütles USA mikrobioloog Jaques Ravel. „Kui see aga üks kord on juhtunud, võib see juhtuda edaspidigi.”

Iseenesest on resistentsuse ülekanne vabas looduses normaalne protsess. Mõningais tingimustes praktiseerivad bakterid säärast geneetilise materjali vahetust vastukaaluna hulkraksete organismide võimele ristata geene sugulisel teel.

Kui aga suur hulk salmonellapisikuid ja teisi haigusetekitajaid muutub antibiootikumide vastu tundetuks, on see inimese enda süü. Ravel oma kolleegidega leidis resistentsed pisikud müügil olevast veise–, sea–, kana– ja kalkunilihast, mida USA riikliku järelevalveprogrammi osana uuriti. Ravimite kasutus looma– ja linnukasvatuses lausa aretab resistentseid haigusetekitajaid.

Ülekandes pole midagi üllatavat

Robert Kochi nimelise instituudi mikrobioloogi Wolfgang Wittet ameeriklaste ja prantslaste avastus ei jahmatanud. „Säärases ülekandes pole midagi üllatavat,”ütles teadur. „Mida rohkem on geneetilist materjali, seda tõenäolisem on resistentsuse ülekanne ka ohtlikele haigusetekitajaile.” Euroopale Witte selles esialgu mingit ohtu ei näe. Katkutekitajaid pole sealt leitud juba aastakümneid. Teisiti on lood aga Aafrikas, Aasias ja Ameerika läänepoolsetes osariikides. Neil aladel on *Yersinia pestis* näriliste populatsioonides levinud. „Meil on igal aastal käputäis katkujuhtumeid,” kinnitas Joseph Hinnebusch allergiliste ja nakkushaiguste instituudist USAs. „2006. aasta tõi rohkem kui 20 haigusjuhtu. Suurem osa patsiente küll terveneb, kuid tuleb ette ka surmajuhtumeid.” Hinnebuschi sõnul kujutab võimalik resistentsuse ülekanne endast potentsiaalset ohtu.

Võitlus on raske, kuid mitte võimatu

Mõne aasta eest leidis Joseph Hinnebusch tõendi selle kohta, et resistentsust kandvate plasmiidide ülekanne on tõepoolest võimalik. Nimelt avastas ta koos mõne kollegiga säärase protsessi jälgi kirbu soolestikus asuva katkupisiku ja kolibakteri vahel. Lähestikku asuvad organismid vahetasid omavahel geneetilist materjali mõlemas suunas. Nii katkupisikud, kolibakterid kui ka salmonelloositekitajad puutuvad aga vabas looduses tihti kokku.

Londoni katku–uurija Brendan Wren ei näe hüsteeriaks siiski põhjust. Teaduri sõnade järgi vahetavad plasmiide paljud bakterid ja midagi hullu seepärast ei juhtu. „On üsna ebatõenäoline, et see üksik resistentne plasmiid muudab katkupisiku tundetuks kõikide antibiootikumide vastu.”

Võitlus potentsiaalse superkatkupisiku vastu oleks küll raske, kuid mitte võimatu. Wreni sõnade järgi kujutaks superpisik endast reaalset ohtu vaid siis, kui ta satuks terroristide kätte. „Siis võiks sellest palju kurja sündida.”

Katku tekitaja

Katkubakter *Yersinia pestis* satub inimorganismi kirbuhammustusega, aga ka pärast otsest kontakti närilistega, sissehingatava õhu kaudu, harvadel juhtudel ka nakatunud söögi ja joogiga. WHO andmete järgi lõpeb 30–60 protsenti ravimata katkujuhtumeid surmaga.

Levik ja sümptomid

Katk on endeemilise iseloomuga nii paljudel Aafrika aladel, Põhja– ja Lõuna–Ameerikas kui ka Aasias. Ta ilmub ikka ja jälle välja ning pole tänini kuhugi kadunud. 2003. aastal registreeris WHO üheksas riigis kokku 2118 nakkusjuhtu, millest 182 lõppes surmaga. Peaaegu kõik surmajuhtumid leidsid aset Aafrikas. Katku nakatunud inimesel ilmnevad kõigepealt gripilaadsed sümptomid. Selleks ajaks on nakkus organismis pesitsenud kolm kuni seitse päeva ning saanud võimaluse nakatada ka teisi. Järgneb kõrge palavik, vappekülm, pea– ja liigesevalud koos väsimuse, iivelduse ja oksendamisega.

Katku vormid

Nakkuse leviku järgi jaguneb katk kolmeks.

Muhkkatk on sagedasim katkuvorm. Inimene saab nakkuse kirbuhammustusest. Katkubakter satub verre, liigub lümfiringe kaudu lähimaisse lümfisõlmedesse, paljuneb seal kiiresti ning tekitab põletiku. Tursunud lümfisõlmest areneb mädapaise — buboon —, mis põhjustab tugevat valu ning võib lõhkeda.

Septiline katk tekib siis, kui nakkus levib verre ilma buboone tekitamata, põhjustades nii veremürgituse ehk sepsise. Sümptomid on kõrge palavik koos vappekülma ja peavaluga, aga ka verevalumid ja sisemised verejooksud. Septiline katk võib olla ka kopsu– või muhkkatku tagajärg ning lõpeb enamasti 36 tunni jooksul surmaga.

Kopsukatk on nakkavaim, ent kõige vähem levinud katkuvorm, mis ravita lõpeb 90 protsendil juhtudest surmaga.

Kurt F. de Swaaf
Spiegel Online
Tõlkinud Kaie Ilves

VÄLISMAA

Kolm EL riiki keerasid Kosovole selja

Slovakkia, Rumeenia ja Kreeka teatasid nädalavahetusel, et ei ole nõus Euroopa Liidu ja USA kavaga anda Kosovole iseseisvus.

Kosovole iseseisvuse andmise plaani koostas ÜRO erisaadik Martti Ahtisaari. EL ja USA on selle poolt, Venemaa ja Serbia aga vastu.

Lužkov avastas kurja juure

Moskva linnapea Juri Lužkov (pildil) tõdes teisipäeval linnavalitsuse istungil, et 40 protsenti linnas registreeritud kuritegudest on toime pannud sissesõitnud.

Lužkov käskis korrakaitsejõududel ja linnavalitsuse struktuuriüksustel tugevdada järelevalvet pealinnas elavate sissesõitnute ja välismaalaste üle.

Parlament ei allu presidendi käsule

Ukraina parlament teatas esmaspäeva hilisõhtul toimunud istungil, et keeldub erakorraliste valimiste korraldamiseks vahendeid eraldamast ja presidendi käsku täitmast.

Ukraina president Viktor Juštšenko teatas esmaspäeva õhtul riigitelevisioonis, et saatis parlamendi laiali ja määras ennetähtaegsed valimised.

Peruus pommitatakse kokaiinitootjaid

Peruu president Alan Garcia andis esmaspäeval käsu korraldada õhurünnakuid Amazonase džunglis asuvate kokaiinitehaste ja lennuradade pihta.

President hoiatas, et kui võimud kokaiinitootmisest jagu ei saa, võib riiki ähvardada selline mäss, nagu Colombias, kus peavad vasaksissid juba aastakümneid narkoraha toel valitsusvastast võitlust.

BNS

PROPAAN
TÕHUS JA PUHAS VEDELGAAS
SOODSAIM HIND NÜÜD JA ALATI
Tehniline Propaan 21 kg: 390.- kr
Majapidamisgaas 21 kg: 325.- kr
Allahindlus lepingulistele klientidele!

AS Propaan Haapsalus
Lihula mnt. 18 tel. 475 5590

Jüri Tuulik jäi lavalooga väga rahule

Randlase teatri lavastust „Meretagune asi" sõitis kohapeale vaatama ka loo autor kirjanik Jüri Tuulik ise

Randlase teatri lavastust „Meretagune asi" sõitis laupäeval vaatama ka loo autor Jüri Tuulik koos venna Ülo Tuulikuga. Nagu kaksikvendadele kohane, kiitsid nad kui ühest suust haapsallaste lavatööd.

„Väga hea dramatiseering ja lavastus (Maie Matvei — A.P)," olid vennad ühel arvamusel. „Jäi mulje, nagu oleksime ehtsate abrukalaste seltsis. Efekt oli ootamatu ja meeldiv."

Pärast esialgset vaimustuspuhangut arutles kirjanik Jüri Tuulik asja üle veidi pikemalt.

„Haapsalu näitlejad nagu ei näidelnudki, vaid elasid ehtsate abrukalastena meie ees oma igapäevast elu. Väga hea, et Anne Pangsepp Mallina ei üritanud vägisi saare murret rääkida. Minu meelest elab ta laval külainimesena, see on ehtne ja naturaalne.

Võrdlesin teda natuke Saaremaa harrastusnäitleja Lea Kuldsepaga, kes esitab Abruka monolooge juba paarkümmend aastat. Tema Malli on ajapikku muutunud Abruka Maaliks ja Kuldsepp on ise sinna teksti juurde mõelnud.

Pangsepa Malli mõjub, nagu tuleks ta külavaheteel vastu. Tahaks küsida, mis uudist.

Ääretult olin üllatatud Malli ja Miili (Meeli Piirikivi — A.P.) stseenist merejääl, kus Malli uppuma hakkab. Ma poleks ise sellise lahenduse peale tulnud. Mõjus ikka ääretult tugevalt nende esituses."

Malli–taolised inimesed on nagu osa meie loodusest ja eestlase identiteedist. Või kuidas?

Sellised tüübid akumuleerivad endasse ääretult palju elu. Kui me tüübi ära tabame, on meie töö poole lihtsam. Tüüp aitab teha lugu.

Näidend ei pea midagi tõestama ega propageerima. Näidend peab olema lugu. Kui on tüüp, siis on alati ka lugu. Tüüp toob endaga kaasa situatsiooni, konflikti. Dramaturg on alati väga tänulik, kui tal õnnestub tüüp kinni püüda.

Mida uut oled viimasel ajal kirjutanud?

Vahepeal püüdsin Abruka lugusid unustada, neist eemalduda. Aga lavale tulevad nad aeg–ajalt tagasi ja paneb imestama, et nad ajaproovile niiviisi vastu peavad.

Tegelikult kirjutasin hiljuti ka uue täispika näidendi „Abruka aeg". Saaremaa harrastusteater on seda juba viis korda mänginud ja alati suure menuga.

Näidendi tegevus hõlmab aastaid 1949 kuni 2007. Peategelane on postimees, kes aegu Abrukasse posti vedanud. Vaataja ees avaneb elu mere ja taeva vahel ning kõik see, mis seal siis juhtuda võib. Ja kuidas aeg muudab meie suhtumist inimestesse ja ajalukku.

Peale postimehe olen rahul veel kolme–nelja tüübiga, kes seal näidendis elavad ja tegutsevad.

Kas sul on ka mõni uus raamat välja tulemas?

„Vares" on kooliprogrammis kohustusliku kirjandusena sees ja sügisel tuleb sellest seitsmes trükk. Esimest korda on „Vares" aga illustreeritud.

Muidugi tahan oma räimeraamatu lõpuks valmis saada. See on mu ammune kinnisidee. Pealegi on räim nüüd Eesti rahvuskalaks kuulutatud.

Tegelikult olemegi tema peal üles kasvanud. Räime söödi juba sajandeid varem kui kartulit. Sõrves oli igal kalal oma nimi. Ahven oli ahven ja haug oli haug. Aga räime nimi oli kala. Kui mehed olid kalal, siis teati, et varsti saab räime.

Räim oli eluliselt tähtis, näljaajal päästis ta inimelusid. Näiteks Sõrves oli kolm–neli aastat järjest viljaikaldus. Siis käidi kuni Viljandini välja soolasilku vilja vastu vahetamas.

Sõrulaste põhitoit oli ikka silk ja tuhlis ehk räim ja kartul. Sõrulast tunti selle järgi, et ta hakkas räime sööma ilma leivata. Räimest lihtsalt pidi piisama. Räime kalorsus ongi üllatavalt suur. Nii et inimene, kes sööb ainult räime, ei see sure.

Mida lõpuks ütled?

Täna ütlen suur aitäh haapsallastele suurepärase etenduse eest, aga muidu ütlen iga päev suur aitäh Abrukale ja neile inimestele seal. Abruka on minu elu lõpmatu armastus. Ei tea, kuidas mu looming ilma temata oleks välja näinud. Kas mu raamatud üldse sündinud olekski.

Aivo Paljasmaa

Kirjanik Jüri Tuulik kinnitab, et Abruka on tema elu lõpmatu armastus. AARE LAINE

Koos on lihtsam!

„Tegelen Hansapanga Haapsalu kontoris alustavate ja väikeettevõtete finantseerimisega. Kui vajad oma äriideede teostamiseks ettevõtluslaenu, võta minuga julgelt ühendust."

Sulle sobiva konsultatsiooniaja kokkuleppimiseks helista **888 6962** või saada e-kiri **karry.kukk@hansa.ee**

Karry Kukk
Hansapanga **Haapsalu kontori** ärilaenuhaldur
Ettevõtluslaenud

Hansapank Swedbank

APRILLIKUU PAKKUMINE!

f·pl FAIR PLAY www.marat.ee

MARAT SINCE 1926

Karja 4
Haapsalu

Selle kupongiga kõik tooted -10%

Kehtib 01.04 - 30.04. 2007
Kupong ei kehti allahinnatud toodetele.

f·pl FAIR PLAY www.marat.ee

MARAT SINCE 1926

Ülestõusmispühad toovad kaasa juubeli

Heli Reichardt
heli@le.ee

8. aprillil saab 50aastaseks kauaaegne Lääne–Nigula koguduse õpetaja, EELK Misjonikeskuse juhataja ja Lääne abipraost Leevi Reinaru.

Möödunud aastaile tagasi vaadates meenutab Reinaru, et kirikuõpetaja amet oli temale selge kutsumus. „Isa (Karl Reinaru) oli Randvere, Rannamõisa ja Prangli õpetaja ning andis varakult kiriku juures ülesandeid, pani usust rääkima ja tunnistama. Käisin temaga kaasas ja siis ükskord käskis ta mul talaari selga panna ning minna ise ja üksinda Prangli saarele ristimistalitust pidama."

1978 viis noore kirikuõpetaja poolteiseks aastaks teenima Avinurme ja Tudulinna kogudust.

Siis tuli kohustuslik sõjaväeteenistus Nõukogude armees Puškini linnas, sõjaväepiletis amet — pastor.

„Ma töötan Jumala kasuks," vastas Reinaru ülekuulajate küsimusele, kes ta niisugune on ja kelle kasuks töötab. „Relva võtan kätte, aga inimest tapma ei hakka."

See vastus viis ta tööpataljoni nende hulka, kes olid kohtulikult karistatud ega tohtinudki relva käes hoida. Nemad küsisid omakorda: „Püha Isa, miks sa sõjaväkke tulid?" Tagantjärele on kindel, et Jumala käsi oli seal noore kirikuõpetaja kaitseks mitmel korral tegev— taburet oli juba õhus, aga rünnak jäi pooleli, meenutab Leevi ise. „Jumal andis julguse olla ja tunnistada."

Kes võinuks Leevi Reinaru olla, kui ta poleks valinud kirikuõpetaja ametit?

„Käisin korraga kahes kohas ettevalmistuskursustel ja üks, mis tõmbas, oli kunst," tunnistab Reinaru. „Selles mõjutasid mind palju kunstnikud Roosvaltid ja Evald Okas, kellele sain oma pilte näidata ja nõu küsida."

„Kirik õpetab inimest ühiskonnas vastutust kandma," mõtiskleb Leevi Reinaru. ARVO TARMULA

31. juulil 1982 oli ametlik määramine Lääne–Nigula Püha Nikolause koguduse õpetajaks. Need pikad aastad on linnapoisi teinud maainimeseks, kuigi viimased kümme aastat EELK Misjonikeskuse juhina on toonud kaasa tihedat Tallinnas käimist.

„Misjonikeskus tahab julgustada inimest välja ütlema: ma olen usklik," mõtiskleb õpetaja. „Luterlastel on kompleks — inimene arvab, et ta pole Jumalale küllalt hea. Seda saab koolituste ja selgitamisega maha võtta. Aluseks on ikkagi sinu oma osadus, pole vaja seda inimeste seaduste järgi võrrelda — ela ja kasva usus," nimetab Reinaru peamist.

Kogudusetöös peab ta vajalikuks piibli– ja palverühmi. „Koguduse tegelik kasvamine toimub nendes gruppides," arvab ta.

„Seda võiks nelipühi kirikust õppida," ütleb Leevi Reinaru ning lisab, et kristlase igapäevaelu tunnistus peaks olema jõulisem. „Siis oleks koguduse kuulutus ühiskonnas mõjusam ja inimesele jõuaks selles konkurentsipinges kohale, mida kirik õieti pakub."

Leevi Reinaru, kes valis aastate eest sõprade meelest perspektiivitu eriala ja ameti, leiab, et kirikutöö on usutöö ja ta pole millestki pidanud puudust tundma ei nõukogude ajal ega ka nüüd. Nõukogude aeg tõrjus kiriku ühiskonnast välja ja seepärast on kirikul nüüd majandusraskused — kristlased ei maksa korralikult kümnist.

„Kirik õpetab inimest ühiskonnas vastutust kandma," mõtiskleb Reinaru. „Aga ühiskond ei näe seda ega oska väärtustada. Siin on tohutu abi sõpruskogudustest, kes näevad selle töö vajalikkust, mida kirik teeb."

Leevi Reinaru isiklikus elus on abikaasa Helle kirikumuusikuna olnud Avinurmest peale tema kõrval, pojad Joel ja Daniel on tuntud ansamblist Crux. „On heameel, et usk on neid kandmas ja nad on oma andidega kõik kirikutöös kaasas," on isa ja abikaasa oma pere üle rõõmus.

TEISED JUUBILARIST

Ülle Erman

Taebla vallavanem

Teda ei saa ühe sõnaga iseloomustada — tema sisse mahub nii palju, mida ta teistele välja annab. Ta on tubli pereisa ja väga tugev meeskonnatöös. See meeskond, kes tema ümber koguneb, on väga nooruslik.

Madis Kütt

EELK Haapsalu Püha Johannese koguduse juhatuse esimees

Pean Leevit üheks parimaks hingehoidjaks ja mul oli väga hea meel, kui mu tütar küsis, kas ta võib Lääne–Nigulasse leeri minna.

Tiina Võsu

EELK Lääne–Nigula koguduse sekretär ja juhatuse esimees, EELK Misjonikeskuse koolitussekretär

Tulin Leevi kutse peale siia ajutiselt appi, kui Haapsalus esimest misjonikonverentsi peeti, ja olen jäänud. Oleme teineteist arvestavad kolleegid ja Leevis hindan seda, et ta on uuele avatud.

Andres Põder

EELK peapiiskop (Lääne praostkonna sinodil Lääne–Nigulas)

Oleme temaga ammused tuttavad. Leevi on väga nooruslik ja tema ümber on nii vanad kui ka noored, keda ta oskab siduda üheks meeskonnaks, nagu me siin Lääne–Nigulas näeme, vanadest koguduseliikmetest alates ja Cruxiga lõpetades.

Fotokunstilembene trammijuht leidis rahu ja vaikuse

Enriika Liiv
enriika@le.ee

Villu Kibena (68) on enamiku oma elupäevi töötanud Tallinna trammipargis: 20 aastat trammijuhina ja 26 aastat avariibrigaadis. Viimased paarkümmend aastat sõidab ta Topu ja Tallinna vahet, ostis siin suvekodu, mis hoopiski päriskoduks sai.

Topu Kiviküla avastas Kibena trammipargi puhkebaasis ühissaunas käies. Puhkebaas on tema praegusest kodust vaid kiviviskekaugusel.

Esialgu suvilaks planeeritud majast sai väikeste ümberkorralduste järel elumaja, kus ollakse aasta ringi. Poolteist aastat tagasi ehitas Villu Kibena oma käega juurde ka sauna, hubase kaminaga eesruumiga. Teine kodu ehk korter on Tallinnas. Seal peatub Kibena siis, kui peab tööl olema.

Vangilaager andis hariduse

16aastaselt viidi Villu Kibena Vene kolooniasse. „Õppisin Nõo koolis Tartumaal ja meil oli Nõukogude–vastane organisatsioon," avaldas ta.

Üheteistkümnest liikmest saadi kätte kaks ja kuna Villu Kibena süü omaks võttis, viidi noormees vangilaagrisse 13 aastaks. „Poliitilise paragrahvi tõttu pandi mind kokku kriminaalidega."

Nooruk ei osanud vene keelt ja teda hüüti fašistiks.

Paari aasta pärast viidi tollal 18aastane Villu eestlastega kokku. „Seal oli lihtsam, kellgi võis käel olla ja leivaports oli suurem."

Vangistuses veetis noor mees 13 asemel viis aastat. „Õnneks oli vene ajal nõue, et vangilaagrist vabanedes saad paberid: autojuht, elektrik, tisler," loetles Kibena. Tema asus pärast vangistust tööle Tallinna trammiparki.

46 aastat trammipargis, 43 aastat abielus

„Noorena mõtlesin, milline võiks olla minu ideaalnaine," meenutas Kibena ja teatas, et eks Lydia Koidula sarnane. Nii olevatki ühel päeval, mil Villu trammi juhtis, Nõmme peatusest tulnud peale sellesarnane naisterahvas. „Pilk trehvas ja nii me kokku saimegi."

Pool aastat pärast tutvumist peeti Viljandis pulmad. Noored olid siis 25aastased.

Villu Kibena arvates tuleb see samm teha noorelt, sest nii on kindlam... ja ka kergem! „Mida vanemaks saad, seda rohkem valid — küll ei meeldi see ega too, ja asi jääbki katki."

Ka pooldab Villu Kibena just ametlikku paaripanekut. „Sõna „elukaaslane" ei meeldi mulle kohe üldse," tunnistas ta.

Nii pika abieluaja üle mees rahulolematust ei kurda. „Kui rahul ei ole, siis on üks Tallinnas ja teine siin, Kivikülas. Pärast saame jälle kokku," naeris Villu Kibena.

Vabal ajal loodusfotograaf

Fotograafia on Kibena hobi juba noorusest saati. Omal ajal on ta ka pimikus istunud ja pilte ilmutanud. Salaja isegi unistanud režissööri ametist ja filmitegemisest.

Praegu pildistab ta peegelkaameraga. „Algul polnud mul sellesse digimaailma usku, kuid siis vaatasin, et see on ju palju mugavam," tunnistas ta.

Kibenale meeldib inimesi pildistada. Vaadata, mis neil seljas on. Vaadata poose. Loodus meeldib talle samuti.

Kivikülas jätkub pildistamismaterjali rohkesti. Maja läheduses luusivad rebased ja jooksevad jänesed. Mõnikümmend meetrit eemal on meri. Luiged. Päikeseloojangud. „Mulle meeldivad suured, A4 formaadis pildid, väikesi ei taha vaadatagi," avaldas ta.

Vaadates tundub Kibenale kõik kunstiteosena. Vahel võrdleb ta vanu pilte uutega. „Näiteks kooli 25 aasta kokkutulekul vaatad inimesi ja meenutad, mil nad olid alles lapsed. Nüüd on enamik 65aastased."

Kibena peab geniaalseks Fred Jüssi ütlemist, mille mõtte järgi on temagi oma elu sättinud: „Kui tahad midagi uut, käi vanu radu pidi!"

Villu Kibenale meeldib inimesi pildistada. Loodus meeldib talle samuti. ARVO TARMULA

Aialeht
5. aprill 2007

Märkamatult saabus kevad

Kevad on saabunud peaaegu märkamatult. Eks see ole tingitud sellest, et talve peaaegu polnud. Jaanuari keskpaigani oli sügis, kui mõni pakasepäev välja arvata.

Tundub, et nii lühike talv ei jõuagi iluaeda eriti kahjustada. See on eksitus. Kõige hullem aeg võib olla ees. Eriti kui päikesepaistet on rohkem, aga õhutemperatuur madal.

Praegu on aedadesse toodud ilupuid ja –põõsaid palju liike ning sorte, mille kasvatamiseks meie kliimas ei ole pikemaajalist kogemust.

Kodumaisedki puud–põõsad lasid sel talvel pungad valla või läksid õide. Kui see on juhtunud, tuleb kahjustunud oksad välja lõigata, kuid mitte praegu. Väiksemad külmakahjustused selguvad alles puude–põõsaste hiirekõrvule minekuga või veel hiljem.

Ka oksapuudele, eriti mõnedele vormidele ja sortidele tuleb tähelepanu pöörata. Väga paljud neist ei kannata kevadist päikest. Kui neil on peal veel sügisel pandud kate, ei tohi seda mingil juhul praegu ära võtta, kuigi külmad on läbi. Isegi neile okastaimedele, mis katmata jäid, oleks kasulik praegu roheline katteloor peale panna. See sobib hästi ka rododele ja pukspuudele.

Päikesepõletuse ärahoidmise kõrval on kevadine okas– ja igihaljaste lehtedega põõsaste (rodod, pukspuud, iileksid, mahooniad) katmine tähtis ka teisest küljest. Kui kevad on jahe nagu praegu, siis maa ei sula niipea ning juured ei saa neile ettenähtud tööd teha — maapinnast niiskust võtta.

Samal ajal soojendab päike tumedat lehepinda nii tugevalt, et lehtedes olev vesi aurustub. Taime lehed ja peenemad oksad kuivavad. Katmine hoiab ära lehtede soojenemise ja vee liigse aurumise.

Seda liiki talvekahjustusi aitab ära hoida ka sügisene tugev kastmine ning õigeaegne sügisene väetamine (ilma lämmastikuta väetisega). Väetada tuleks augustis–septembris, et põõsad jõuaksid toitained omandada enne vegetatsiooniperioodi lõppu.

Mõningaid ilupõõsaid nagu budleia ja magnoolia, mida ilu pärast lihtsalt ei raatsita hankimata jätta, ei suudeta tavaliselt talvekahjustustest hoida. Neid ei maksa seepeale aga ka kohe välja juurida. On juhtunud, et kahjustatud põõsas hakkab juurepungadest võrsuma alles jaanipäeva paiku.

Kuidas peaks talvekahjustustega puid ja põõsaid hooldama?

Kõigepealt tuleks teada, et põõsas puhkeb õide tänu lõikusele. Väetamise ja kastmise kõrval on peamine töö okste tagasilõikamine või põõsa harvendamine. Mida hõredam põõsas, seda rohkem on tas valgust ja õhku. Seda rohkem toitaineid saavad oksad, seda suuremad on õied ning rikkalikum õitsemine. Lõikamisel tuleb aga tunda liigi bioloogiat.

On põõsaid, mida võib ainult harvendada — kolmandik kuni neljandik okstest (vanemad) lõigatakse iga paari aasta tagant ära maapinnalt, jätmata tüükaid. Tüügaste kaudu võivad taime tungida seeneeosed, mis tekitavad mädanikku.

Jämedamate tüügaste (üle 1,5–2 cm) korral tuleks lõikepinnad katta aiavaha või muu aiavõidega. Niimoodi harvendatakse ebajasmiini, ebaküdooniat, kontpuid, mandlipuud, värdenelat, nipponi enelat, sireleid, viirpuid. Vaid pärast õitsemist võib kärpida viimase aasta võrseid, kui põõsad laiutama kipuvad.

Teine rühm põõsaid on sellised, mis õitsevad sama aasta võrsetel. Neid põõsaid tuleb aeg–ajalt tugevalt tagasi lõigata, et nende õitsemist soodustada. Kasvama jäetakse ainult 10–30 cm pikkused tüükad. Noored võrsed õitsevad palju rikkalikumalt kui vanad — sellist lõikust vajavad budleia, aedhortensia, jaapani enelad, täidisõieline kare deutsia. Põõsasmaranad lõigatakse tagasi esimestel aastatel, kanarbik ja eerika pärast õitsemist.

Mõned soovitused, kuidas rajada ning täiendada aeda

Puukoolid pakuvad üha suuremas sortimendis ja uutes vormides ilupuid ning –põõsaid. Kui te pole päris hobiaednik ega taha õrnade taimedega pidevalt vaeva näha, ostke istikud puukoolidest, kus neid kasvatatakse kohapeal. Sissetoodud istikud, eriti Lääne–Euroopast, on tihtilugu meil katsetamata. Paljudel juhtudel hukkuvad nad esimesel talvel. Alati ei saa uskuda ka nende põõsaliikide külmakindlusse, mille looduslik areaal on meist tunduvalt külmemal alal. Näiteks kontinentaalses kliimas kasvav nüssa on meil külmaõrn. Kodumaal Himaalajas katab sügisene lumi põõsad nädala jooksul 1–2 meetri paksuse lumekihiga, kevadel sulab see ära, kui ilm on juba soe. Lume all aga temperatuur palju alla nulli ei lange. Samal põhjusel saab 400 km Helsingist põhja pool Karjala piiril kasvatada Kesk–Euroopast pärit ilupõõsaid.

Kes viitsib jännata, võib külmaõrnu tulnukaid esimestel aastatel kasvatada potitaimedena, mida saab talveks viia algul mõnda kütmata ruumi, hiljem verandale. 4–5 aasta pärast on istikud tunduvalt külmakindlamad. Esimesel aastal õues kasvatades peaks talvekate olema tugev ja õhuline. Kui taim siis vastu peab, võib katet järgmisel aastal vähendada.

Teine asjaolu, mida ei osata imporditud istikute korral sageli arvestada, on see, et nad on kasvatatud puukoolides väga kõrge agrofooniga — tugeva väetamise, suure niiskuse ja soojusega. Nii on võimalik kiiresti saada müügikõlblikke põõsaid — mõnikord ühe aastaga.

Haapsaluski võib näha aedu, kus on tellitud haljastusprojekt, firma on ilusad, säravate värvidega ja lopsakad okaspuuvormid või muud puud–põõsad ise maha istutanud. Sügiseks on pilt hoopis kurvem — osa istikuid on kuivanud, enamik ei meenuta istutusaegset lopsakust mitte kuidagi. Kuigi aiaomanik ise hooldab aeda oma teada normaalselt, on siingi põhjus selles, et nii tugevalt väetada ja niiskust ning soojust reguleerida ei suuda ükski hobiaednik.

Siiski on ka sissetoodute hulgas juba kümmekond aastat edukalt talvitunud liike ja sorte. Soovitada võiks meserva iileksit, tähtmagnooliat, suureõielist õisenelat, torino õunapuud, hariliku kadaka kirjulehiseid sorte, mägi–võlupõõsast, laialehist kalmiat, pieerist, ka kanada tsuuga vorme, mikrobiootat ja hiibapuud. Hoolikalt kattes saab kasvatada koguni visteeriat (õisuba), iseasi, kuidas teda õitsema meelitada — see oleks juba tõeline aianduslik saavutus.

Uutest okaspuudest võiks soovitada sirmokast ja jaapani krüptomeeria vorme. Tunduvalt rohkem võiks Haapsalus kasvatada külmakindlaid, täidisõielisi pargiroose (Wasagaming, Ritausma, Robusta, Maydens Blusch, M'me Plantier, Louise d'Odieur), sest need ei vaja talvekatet ja õitsevad igal aastal rikkalikult. Näiteks Wasagaming võib põõsal kanda korraga kuni 500 suurt lõheroosat täidisõit.

Lembitu Tarang

Deutsia

Wasagaming

Akaatsia

kivilill
OÜ LILLKIVI
Toataimed ja nende hooldus
Peo-, pulma- ja matusepaketid
Lillekuller üle Eesti - lilled üle maailma
Aiakaubad ja seemned
Ruumide dekoreerimine
E-R 8-17.30 L 9-15 Karja 13 Haapsalu tel 473 7089

Kauplustest saab aiapidaja kõike esmavajalikku

Toataimedest

Kevad on hea aeg toataimi ümber istutada. Alustada võib juba märtsis, kuid hiljemalt mais peaks ümberistutust vajavad taimed uude potti saama. Ümberistutamist vajavad enamasti noored taimed. Kui taime juured on poti põhjas mullapallist välja kasvanud, on tekkinud tugev ringjuurestik või on juureotsad potist välja tunginud, on õige taim suuremasse potti ümber istutada. Enne ümberistutamist võiks taime umbes ühe kuu jooksul väetada, et taime kasvu ergutada. Uus pott olgu 2–3 cm eelmisest suurem.

Ümberistutamisel tuleks vältida juurte vigastamist ning kasutada samasuguse koostisega mulda, mida kasutati varem. Pärast ümberistutamist võib umbes kuu aja pärast alustada taime väetamist.

Iga kord pole vaja taime suuremasse potti ümber istutada. Vanem taim elab ühes ja samas potis mitu aastat, kui teda väetada. Kevadel võib samasse potti jääval taimel eemaldada pealmist vana mulda ning asendada see värskega.

Kevad on ka parim aeg uusi toalilli koju tuua, sest siis võtavad nad kasvukoha muutumise kõige paremini omaks.

Toalillede ümberistutamiseks sobivad mullad, väetised ja mitmes suuruses lillepotid on müügil Haapsalu kaubamaja remondi– ja aianduskaupluses ning Ehituse ABCs.

Suvelilledest

Aprilli algus on viimane aeg ka paljude suvelillede külvamiseks ning ettekasvatamiseks. Et külv õnnestuks, on vajalik mulla ühtlane soojus ja niiskus. Ettekasvatatud taimed võib ilmast olenevalt juba mai alguses õue istutada. Õueistutamisel peab aga meeles pidama, et taimed pole harjunud külma välisõhu ja otsese ereda päikesega, esimesed õied kipuvad varisema ja lehed värvi muutma.

Suvelilled vajavad kiireks kasvuks ja rikkalikuks õitsemiseks ka rohkesti toitaineid. Seetõttu võib kohe taimede istutamisel segada mulda pikaajalise toimega väetist. Alati võib suvelillede väetamiseks kasutada ka kastmisväetisi või väetisepulki. Hea hoolduse ja väetamisega õitsevad suvelilled rikkalikult kuni sügiseste külmadeni.

Väga kaunid suvelilled on daaliad. Ehituse ABCs on müügil 29 sorti daaliate muguljuurikaid, mis on Lätis paljundatud ja ilmastikukindlamad kui Hollandist pärit daaliad.

Väga kaunid ja ostetavad püsililled

ROOSA SUUREÕIELINE LAIKELLUKAS — kaunis püsilill kõrgusega 40–50 cm, kasutatakse lõikelillena.

VEREV HELMIKPÕÕRIS — taime kõrgus 25–30 cm, kasutatakse rõdude haljastamiseks, lillepeenarde ääristamiseks ja kiviktaimlates.

AUBRIEETA — sinine püsilill, mida kasvatatakse kiviktaimlates ja kasutatakse järskude kallakute dekoratiivseks haljastamiseks.

Suvelilledest on enim müüdud madalad täidisõielised sordid, nagu roosa täidisõieline floks CHANAL ja madal täidisõieline daalia OPERA.

Pottidesse ja rõdukastidesse sobib madal lõvilõug DWARF HOBBIT.

Kaunis lõikelill on uus triibuline pruudisõlg CANDY STRIPE.

Pildimaterjaliga saab tutvuda internetiaadressil www.seston.ee ja osta Ehituse ABC kauplusest.

Traditsioonilised suvelilled, mida kasvatatakse palju ka rõdukastides ja amplites, on lobeeliad ja petuuniad. Nende lillede seemneid pakuvad nii Ehituse ABC kui ka kaubamaja remondi– ja aianduskauplus.

Kodune kogemus seemnete kiireks idandamiseks

Kui avastasite, et olete unustanud külvata tomatiseemned ning naabril on taimed juba õige pikaks veninud, siis polegi lootusetult hilja. Külvake plastkarpi niiske mulla sisse tomatiseemned, pange karbile kaas peale ning karp ise sooja kohta ahju taha või radiaatori alla. Seemned idanevad soojas, niiskes ja pimedas kohas mõne päevaga.

Kui taimed on tärganud, võtke kaas ära ja laske taimedel valgusega harjuda. Mõne aja pärast võite taimed juba päikese kätte viia. Umbes kahe nädala pärast istutage taimed eraldi pottidesse või kasti kasvuks piisava vahemaaga. Kastke korralikult. Ärge liialdage.

See järeleproovitud kodune kogemus toimib hästi igasuguste seemnetega. Alati tuleb muidugi seemnepakilt lugeda, kas seemneid pärast külvi mullaga katta või mitte.

Aedviljad

Praegu on nii Ehituse ABC kui ka kaubamaja remondi– ja aianduskaupluses palju mitmesuguseid aedviljaseemneid.

Ehituse ABC pakub päris uusi köögiviljaseemneid

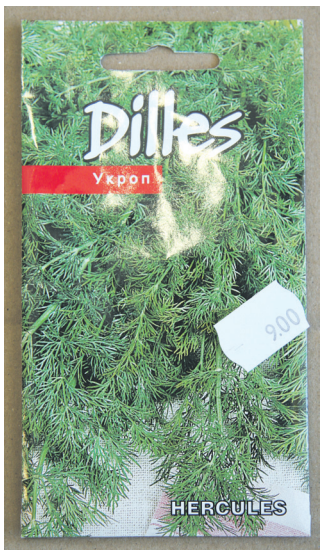

Aedtill HERCULES — väga saagikas põõsastilli sort kõrgusega 80–100 cm.

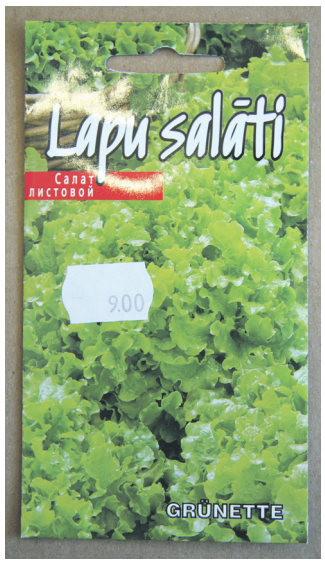

Käharsalat GRÜNETTE — uus roheline ja mahlane käharsalat, saak 40–50 päeva pärast külvi.

Hernes MAXIGOLT — võrratu maitsega väga magusate tumeroheliste teradega, laiade ja kuni 8 cm pikkuste kaunadega.

Kurk SALADIN — uus partenokarpne hübriidsort, kasvatatakse kasvuhoones, pikkus kuni 35 cm, vastupidav haiguste suhtes.

Ei maksa unustada ka kodumaiseid tooteid, mis on aretatud Jõgeva sordiaretusinstituudis. Porgand JÕGEVA NANTES — keskvarajane tömbi otsaga mahlane väikese südamikuga porgand.

Redis JÕGEVA — väga varajane ümar redis. Valmib juba 20–24 päevaga.

Olev Orgmetsa
Aiandusäri Puukool

- Dekoratiivpuude, põõsaste, viljapuude, marjapõõsaste istikud
- Suvelillede, roosiistikute, hekitaimede müük
- Haljastus

Lihula 11 90901 Risti
GSM 529 4998
olev.orgmets@mail.ee

Mullad

Õige taimevalik, maaparandus ja väetamine on õitsva aia eeldused. Haapsalu tarbijate ühistu A ja O kauplused, kaubamaja remondi– ja aianduskauplus ning Ehituse ABC pakuvad mitmekesist valikut aiapidamiseks sobivaid väetisi ning mulla– ja turbatooteid lilledele, istikutele, tomatile ja kurgile.

Peaaegu kõik aiataimed vajavad edukaks kasvuks paksu mullakihiga kohevat ja toitainerikast pinnast. Biolani mullatooted on valmistatud kompostimise teel ning nad sisaldavad rohkesti toitaineid ja mulla koostist parandavat huumust.

Biolani loodusväetised on pikaajalise mõjuga ja sisaldavad kõiki taimedele vajalikke toitaineid. Tänu väikestele graanulitele lagundavad pinnases elavad mikroorganismid väetise ruttu taimedele kasutuskõlblikuks. Samuti elavneb mikroorganismide tegevus ning nii mulla kvaliteet kui ka struktuur paranevad.

Biolani mullatooted

Aiamaa must muld, kasvuturvas, suvelillede muld, murumuld, rodo– ja okaspuumuld, rodo– ja okaspuuturvas, põhiturvas, kasvukotid, rõdupeenrad.

Biolani koorekate on puhtast okaspuukoorest valmistatud looduslik maaparandusaine. See ei sisalda mürkainejääke ega kahjulikke kemikaale. Koorekate kaitseb mullapinda, nii et see ei muutu kuivaks ega mudaseks, takistab umbrohu kasvu ning hoiab saagi puhta. Kuna koorekate neelab lagunedes lämmastikku, tuleb taimi väetada tavalisest veidi rohkem. Pakendi suurus — 50 l kott.

Muru

Muru hooldamisel on vaja puhastada see kevadel vanast kulust, õhutada ja väetada. Vajadusel teha samblatõrjet. Praegu on õige aeg väljaläinud kohtadele uut seemet külvata. Kaubamaja remondi– ja aianduskaupluses ning Ehituse ABCs on suures valikus muruseemet. Kasvukohast ning kasutustingimustest olenevalt saab valida kiirmuru, uuendussegu, pallimuru, varjumuru jpt vahel.

Puude ja põõsaste lõikamine

Puude ja põõsaste lõikamise aeg on tänavu olnud lühike. Lõigata võib kuni mahlade liikuma hakkamiseni. Ometi pole sellega hilja tegelda ka suvel, sest lõigata võib aasta läbi. Pealegi on võra kujundamisel palju parem otsustada kärbitavate okste saatust just siis, kui võra kuju koos lehtedega on tervikuna silme ees. Lõikamiseks ei sobi vaid lühike periood, mil mahlad puudes ja põõsastes jooksma hakkavad.

Haapsalu TÜ kaubamaja remondi– ja aiakauplus ning Ehituse ABC pakuvad mitmesuguseid oksakääre ja –saage. Mõlemas kaupluses on ka suures valikus mitmesuguseid aiatööriistu ning katteloore öökülmade vastu, aga ka maasikakilet ja kõike muud aiapidajale vajalikku.

Praegu on nii Ehituse ABC kui ka kaubamaja remondi– ja aianduskaupluses mitmesuguseid lille– ja aedviljaseemneid.
ARVO TARMULA

Keskkonnatooted

Keskkonnasäästlik elustiil on viimasel ajal järjest rohkem populaarsust kogunud. Biolani keskkonnatooted võimaldavad loodussäästlikku jäätmekäitlust suvilates ja eramajades. Nende toodetega on lihtne aeda ja ümbrust korras hoida. Tootevalikus on kompostimisvarustus, kuivkäimlad ja reoveepuhastid. Olme– ja käimlajäätmete kompostimine on aastate jooksul saanud üha populaarsemaks.

Korralike vahendite ja teadmistega on komposti valmistamine kerge ja huvitav kas harrastuse või jäätmekäitluse normaalse osana. Biolan pakub lahendusi aia–, köögi– ja käimlajäätmete kompostimiseks.

Nüüdisaegset kuivkäimlat saab kasutada nii suvilas kui ka püsivas elukohas, väljas ja sees. Biolani kuivkäimlate valikus on mitmesuguseid käimlaid.

Kuivkäimla on keskkonnahoidlik, sest see ei kuluta puhast vett ega tekita puhastamist vajavat reovett. Korraliku kuivkäimlaseadme abil saab ka oma senise käimla mugavamaks teha.

Biolani kuivkäimla on lõhnatu ja hõlpsasti kasutatav. Seda on lihtne paigaldada majja ehitatud käimla põrandale ja seda saab kasutada kas eraldi välikäimlas või ka elumajas, samuti saab seda lisada vana välikäimla renoveerimisel. Igapäevasel kasutamisel on Biolani kuivkäimla puhas ja meeldiv. See ei vaja toimimiseks vett ega elektrit; piisab vaid sikatiivist (kuivatusainest).

Biolani komposti– ja käimlaturvas on segu, mis sisaldab puhastatud, kuivatatud ja peenestatud okaspuukoort ja turvast ning on mõeldud kasutamiseks kompostimisel ja kuivkäimlates. Selle struktuur on küllalt jäme kasutamiseks kompostkäimlas. Uuringud näitavad, et komposti– ja käimlaturvas on suurepärane segu koduste majapidamisjäätmete kompostimiseks. Kasutage seda regulaarselt, et komposti mass oleks õhuline ja oleks tagatud efektiivne ning lõhnatu komposti valmimise protsess. Pakendi suurus — 40 l kott.

Kõik nimetatud keskkonnatooted on müügil Ehituse ABC kaupluses.

Piret Rüütel

Muudame Haapsalu lilleliseks

Haapsalu suvises värvivalikus lähtume linnavõimu sümboliseerivatest vapitoonidest ning Haapsalust kui merelinnast. Põhivärvid on punane ja kollane ning sinine ja valge.

Plaanis on linna tuua rohkem ümaraid betoonist lillevaase. Nii mõnedki praegused vaasid vahetavad oma asukohta, näiteks turu eest läheb neli vaasi Vabadussõja mäletussamba juurde.

Kavas on linn kevadel ärataada ja vaasid täita traditsiooniliste lilledega — kollaste ja punaste suureõieliste tumepruunide südametega võõrasemadega. Esimene istutus on plaanitud aprilli teise poolde.

Linnavalitsuse ette tuleb linna lipuvärvidest inspireeritud ja mereelementidega põimitud peenrariba. Uudse lahendusena proovime vaasidesse istutada ka väikeseõielisi nartsisse. Nende välimus on pisut erinev aiast nähtust, sest sibulast kasvab hulk õisi. Edaspidi tahamegi kevadist linnapilti rikastada mitmesuguste sibullilledega. Suvililledega muudame Haapsalu lõbusamaks ja kirevamaks. Hallidele tänavatele tulevad põnevad lillevaasides amplitaimed — rippuv pelargoon, rippuv petuunia, semperbegoonia ja balsamiin. Uutest lilledest tulevad tänavapilti padipõõsas, metsvits ja südajas lillaõieline suutera.

Rootsituru ringile proovime leida uusi püsikuid. Kui tuua linna rohkem madalaid põõsaid ja huvitavaid okaspuuvorme, annavad need koos suvililledega huvitavaid lahendusi.

Loodame linnarahva mõistvusele ja optimismile.

„Lillelise Haapsalu" konkursilt ootame ka firmade ja eraakende vaasidesse ning eesaedadesse lilli ja rohelust. Muudame üheskoos Haapsalu lilleliseks.

Jaanika Tuisk

Schetelig soovitab: Planeeri ja paigalda aeda uus vihmutussüsteem!

Et aiataimed ja muru vajavad suvel kastmist, on kindel. Voolikud kipuvad aga tihti õuel jalgu jääma ning pikkade voolikute alatine kokku–lahti vedamine on tüütu ja võtab viimasegi kastmisisu!

Gardena vihmutussüsteem pakub lahenduse: planeeri oma aeda sobiv kastmine, vii voolikud maa alla ning kasuta veevõtuliideseid.

Sobivad Gardena voolikud, liitmikud, torukolmikud ja filtrid leiad kõik aiapoest. Vaid labidasügavusele kaevatud vooliku abil saad juhtida vee soovitud kohta. Asendamatuks osutuvad vihmutussüsteemi loomisel ühenduselemendid, mida kasutatakse veevõtu algus– ja lõpp–punktis. Veevõtuühendus jääb samuti maa sisse, kuid et ühenduskarbi kaas jääb pinnasega tasa, on seda mugav kasutada ning samuti kaitseb kaas ühenduskohta võimaliku prügi ja mustuse eest. Vett on ühenduskarbist võtta mugav ja käepärane, sest voolikuliidesed vihmutite ja kastmispüstolite tarbeks sobituvad sinna hästi. Sulgurklapp avaneb voolikuliidesega ühendamisel ning kohe saabki survestatud vett kasutada.

Sügisel, kastmishooaja lõpetamisel sule veekraan ning vesi ei jää ühenduskarpi talve ootel seisma, vaid valgub drenaaziklapist aegamööda pinnasesse.

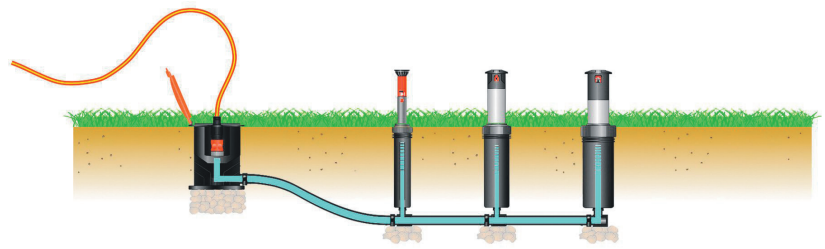

Kel maja lähedal voolamas jõgi või aias vihmaveetünn, saab vihmutussüsteemi rakendada ka kastmispumba. Eri tööreziimiga pumbad täidavad mitmesuguseid nõudmisi, on praktilised ja mugavad ning päästavad kastekannutamisest.

Vabasta aed pikkadest vooliku–ussidest ning loo aeda vihmutussüsteem, Gardena aitab Sind!

LAEN
KUNI 100 000 KROONI
OTSUS 15 MINUTIGA

HAAPSALU, Posti 30, tel 473 7030
kauplus ENTRE
tule OMARAHALE järele

OMARAHA

Kairit Olenko võitis kaks medalit

Laupäeval leidsid Haapsalu staadionil aset Eesti talvised meistrivõistlused pikkades heidetes. Tipptegijad on praegu lõunalaagrites, aga teise ešeloni sportlased kasutasid võimalust.

Meeste odaviske võitis Mihkel Kukk (KJK Harta) 71.05ga. Naiste konkurentsis võidutses alles 15aastane Linda Treiel (KJK Saare) 43.91ga. Ka neidude A–vanuseklassis oli saarlanna parim, läkitades 100 grammi kergema oda (500 g) 47,11 m kaugusele.

Kurtide odaviske maailmarekordi omanik Kairit Olenko plaanib sel hooajal oma tulemust parandada. ARVO TARMULA

Silma paistsid ka noored hiidlased. Juunioride kettaheites (1,75 kg) võidutses Allan Sadul 51.13ga, noormeeste A–vanuseklassi kettaheites (1,5 kg) oli parim Priidu Niit 51.06ga. Mõlemad on Emmaste SK esindajad.

Läänemaa kergejõustikuklubi sportlastest oli edukaim Kairit Olenko. Kurtide odaviske maailmarekordi 44.96 omanik kavatseb sel hooajal oma tulemust parandada. Avastardil suutis ta visata 40.27, mis andis hõbemedali. Kettaheites parandas Olenko isiklikku rekordit üle kahe meetri ning tulemus 33.47 andis pronksmedali. Vasaraheites oli ta 23.29ga viies.

Neidude A–vanuseklassi vasaraheites saavutas Ragle Raudsepp isikliku rekordiga 29.74 neljanda koha. Juunioride samal alal oli Evelin Tomingas 19.29ga kuues.

Meestest heitis Renno Remmel vasarat 44.86 (6. koht) ja ketast 34.54 (9. koht). Priit Koort oli meeste odaviskes kuues 43.60ga. Noormeeste A–vanuseklassis viskas Siim Holmberg oda 34.33 (8. koht) ja heitis ketast 26.24 (13. koht).

Aivo Paljasmaa

HAAPSALU KUTSEHARIDUSKESKUS
HKHK
Ehitajate Tee 3
90401 Uuemõisa

TERVISLIK TOITUMINE

13. aprill kell 10
Koolituse maht 6 tundi.

- funktsionaalsed toiduained kellele ja milleks
- kuidas funktsionaalset toitu toodetakse
- funktsionaalsed toiduained Eestis
- sool toidus ja tervis
- rasvad ja margariinid toitumises
- ülevaatlikult sojatoitudest

Sihtgrupp: toitlustus- ja majutusettevõtete, samuti üldharidus- ja kutsekoolide kokad

Koolituse läbiviimise koht: Haapsalu Kutsehariduskeskus, Ehitajate tee 3, Uuemõisa, Ridala vald.

Osavõtutasu: 1 õppekoht 1000 kr.

Lektor: Tervise Arengu Instituudi bioloogia didaktika lektor Urmas Kokassaar.

Info ja registreerimine
Mall Lepmets
tel 666 1745
E-post mall.lepmets@hkhk.edu.ee

Ottomar Ladva jäi napilt neljandaks

Haapsalu spordihoones kuni 14aastaste Eesti meistrivõistlustel males tuli 9aastane Ottomar Ladva neljandaks. Turniiris osales Eesti 45 parimat selle vanuseklassi noort maletajat, neist 31 poissi ja 14 tüdrukut. Haapsalut esindas 9aastane Ottomar Ladva.

Turniiri favoriidid olid Mark Lapidus Tallinnast ja Aleksander Orava Narvast (Orava tuli hiljuti 16aastaste seas Eesti meistriks).

Ladva alustas turniiri edukalt ning võitis esimesel päeval mõlemad vastased (Timo Tamm Pärnumaalt ja Joonas Karl Kuusik Nõmmelt).

Mängu Orava vastu Ladva võitis. Esimese kaotuse sai poiss partiis Andrei Virgusega. Mängus Lapidusega sai viimane esialgu paremuse, kuid Ladva kaitses ja ründas. Viik oli peaaegu käes, kui Ladva tegi vea ning kaotas.

Mängus Konstantin Selifanoviga kasutas Ladva teravat avangut, vastane polnud selleks valmis ja Ladva võitis.

Enne viimast vooru jagas Ladva nelja punktiga 4.–7. kohta. Viimase mängu Aleksander Kolesnikovi vastu Ladva võitis.

Eesti meistriks tuli Mark Lapidus kuue punktiga. Teiseks jäi Andrei Virgus 5,5 punktiga. Kolmandat kohta jagasid Georg Abozenko, Ladva ja Orava viie punktiga. Koefitsiendi järgi sai napi paremuse Abozenko, kes sai ka medali. Ladva lõpetas neljandana.

Jüri Jakovlev

LÜHIDALT

Bowling

Firmaliiga Talv 2007 kujunes tasavägiseks ja pingeliseks. Võitja selgus alles viimases voorus.

Võitis KK Walker (13 p, Mare ja Silver Kingissepp ja Arvi Nebokat), teiseks tuli Ducdile Baltic (12 p, Margit Raudsepp, Maario Hansman ja Jaak Hansman). Kolmas oli Uuemõisa Autokeskus (11,5 p, Karin Julge, Arles Aavik ja Janek Tibar).

Naistest ja noortest oli parim Olari Nebokat (Renoehitus) Kristiine Uspenski (Falck–Flamingo) ja Kersti Piirsoo (Haapsalu Uksetehas) ees.

Meestest võitis Arvi Jundas (CarStop), Kaido Antsve (Gislaved) ja Märt Lindsalu (Haapsalu Uksetehas) ees.

Osales 20 võistkonda.

Arvi Nebokat

Lauatennis

3. aprillil sai teoks kaks aastat läbirääkimiste tasandil olnud lauatennise toomine kooli kehalise kasvatuse tundi. Haapsalu Wiedemanni spordihoones pidas esimesed kolm tundi 6. ja 5. klassi poistele ja tüdrukutele Heikki Sool.

LE

TEATED

Etendub „Karlsson katuselt"

19. aprillil etendub Haapsalus Viljandi Lasteteatri REKY lavastus „Karlsson katuselt". Astrid Lindgreni samanimelise raamatu järgi on loo lavastanud Kadri Paldra, liikumised seadnud Ulrika Tolberg, muusika loonud Eero Svarval.

Nimiosas Tauri Raidsalu, väikevenna osas Silver Kaljula, teistes osades Ulrika Tolberg, Kristel Tammin, Liis Lohu, Enely Lohu ja Kadri Paldra.

See on vahva ja tore lugu ehk lustakas koguperetükk ilusast, ülitargast ja parajalt paksust mehest oma parimais aastais ehk lihtsalt Karlssonist.

Näidendit mängitakse Haapsalu kultuurikeskuses kl 11.

Lasteteater REKY

Elektrikatkestus

Elektrivõrgu hoolduse ja remondi tõttu on elektrikatkestus:

9. apr kl 9–16 Kahmi AJ;

10. apr kl 9–12 Haapsalus: Posti 37, 39, Turu 6;

10. apr kl 9–16 Pusku AJ;

10. apr kl 10–12 Küla, Vihmaliku, Paemurru, Õuemaa, Tuule, Suurekivi, Rooglaiu AJ;

10.–12. apr kl 9–16 ja 13. apr kl 9–14 Kuke AJ;

13. apr kl 9–13 Põgari AJ.

Palume vabandust!

Fortum Elekter AS

Fortum

SOV liikmetele!

Rootsi Hariduse Seltsi (SOV) aastakoosolek koos volbripeoga on 30. aprillil kl 19 Bergsby pansionaadis Tuksis.

Osavõtuks registreeruda 16. aprillini. Tel 528 8047 (Kaire Reiljan) ja 5645 7841 (Uile Kärk–Remes).

SOV juhatus

Detailplaneeringu lähteseisukohtade tutvustamine

13. aprillil kl 15 on Noarootsi vallamajas (Pürksi/Birkase külas) Sandviki katastriüksuse (Dirhami/Derhamni küla, Noarootsi vald) detailplaneeringu lähteseisukohtade ja eskiislahenduse tutvustamine.

Planeeringu koostaja

Kuidas elada tervislikumalt?

Loeng on Haapsalu sotsiaalmaja loengusaalis 11. aprillil kl 13. Vestleme interaktiivse loengu käigus sotsiaalministeeriumi rahvatervise osakonna spetsialisti dr Andrus Lipandiga.

Läänemaa Vähiühing

Kuldleer

Tänavu on kuldleeri oodatud need, kes said oma leeriõnnistuse EELK Haapsalu Jaani koguduses 1957. aastal või varem, aga ei ole veel kuldleeris käinud.

Kuldleeri jumalateenistus on esimesel nelipühal, 27. mail kl 11 Haapsalu toomkirikus.

Registreerimine EELK Haapsalu Püha Johannese koguduse kantseleis tel 473 7167.

Koguduse kantselei

KÜ Kastani 26 Haapsalus kutsub

osalema välistreppide remondi ja parkla piirete korrastamise vähempakkumisel.

Teave tel 522 3795, Lehte Ilves.

Juhatus

AA–rühmad Haapsalus

Reedeti kl 19 Endla 6 kinnine koosolek (mõeldud ainult alkohoolikutele).

Laupäeviti kl 16 Kastani 7 lahtine koosolek — osa võivad võtta kõik alkoholismist huvitatud.

AA on ülemaailmne sõpruskond naistest ja meestest, kes püüavad oma kogemusi, jõudu ja lootust jagades päev korraga kaine püsida. Ainus nõue AA liikmeks olekule on soov joomine lõpetada. Kui soovid juua, on see SINU asi. Kui soovid joomist lõpetada, on see MEIE asi.

Tel 529 9955.

AA–rühm

KIRIKUTEATED

EELK Hanila kogudus

R, 6. apr kl 11 jumalateenistus kirikus. P, 8. apr kl 11 jumalateenistus kirikus.

EELK Karuse kogudus

R, 6. apr kl 14.30 jumalateenistus. P, 8. apr kl 14.30 jumalateenistus.

EELK Vormsi kogudus

R, 6. apr kl 18 jumalateenistus. P, 8. apr kl 11 jumalateenistus.

Ridala baptistikogudus

R, 6. apr kl 11.30 suure reede jumalateenistus.

SP Adventistide Haapsalu kogudus

R, 6. apr kl 19 palvekoosolek.

L, 7. apr kl 11 piiblitund; kl 12 jumalateenistus.

Edaspidi ilmuvad kirikuteated Lääne Elus teisipäeviti

Lehm Ljudmilla lastekas

Tekst Aidi Vallik
Pilt Moritz

PÜHADEJÄNKU

MUNAPÜHAD TULID TUNA,
TULID SELLEL AASTALGI.
TULID NEMAD AGA, KUNA
NEIL ON SIHUKENE VIIS
TULLA JUBA TUHAT AASTAT
HALLI JÄNKU KORVI SEES,
SEST ET JÄNKU IKKA HAKKAB
KEVADITI MUNELE!

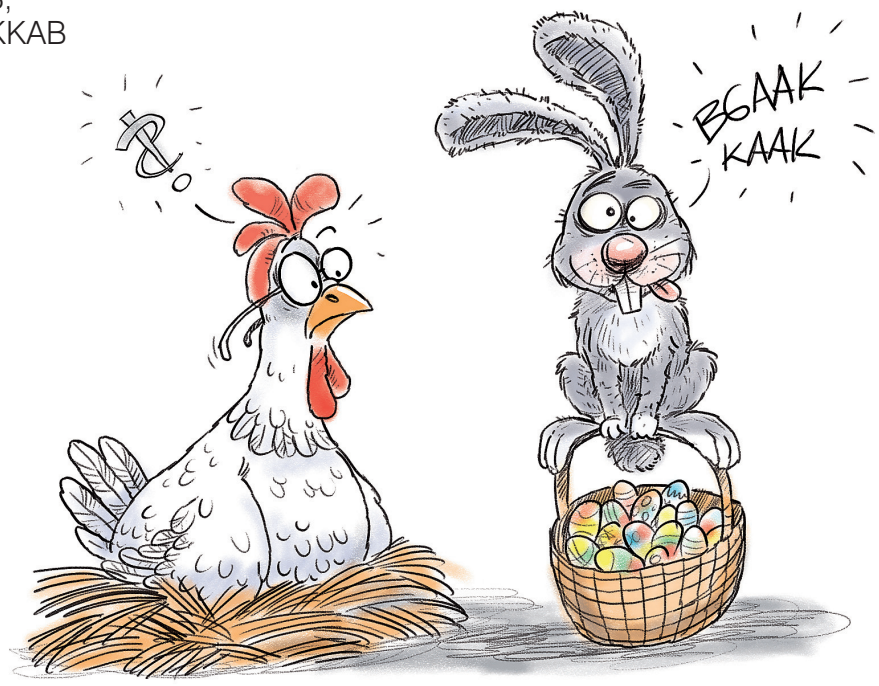

R I S T S Õ N A

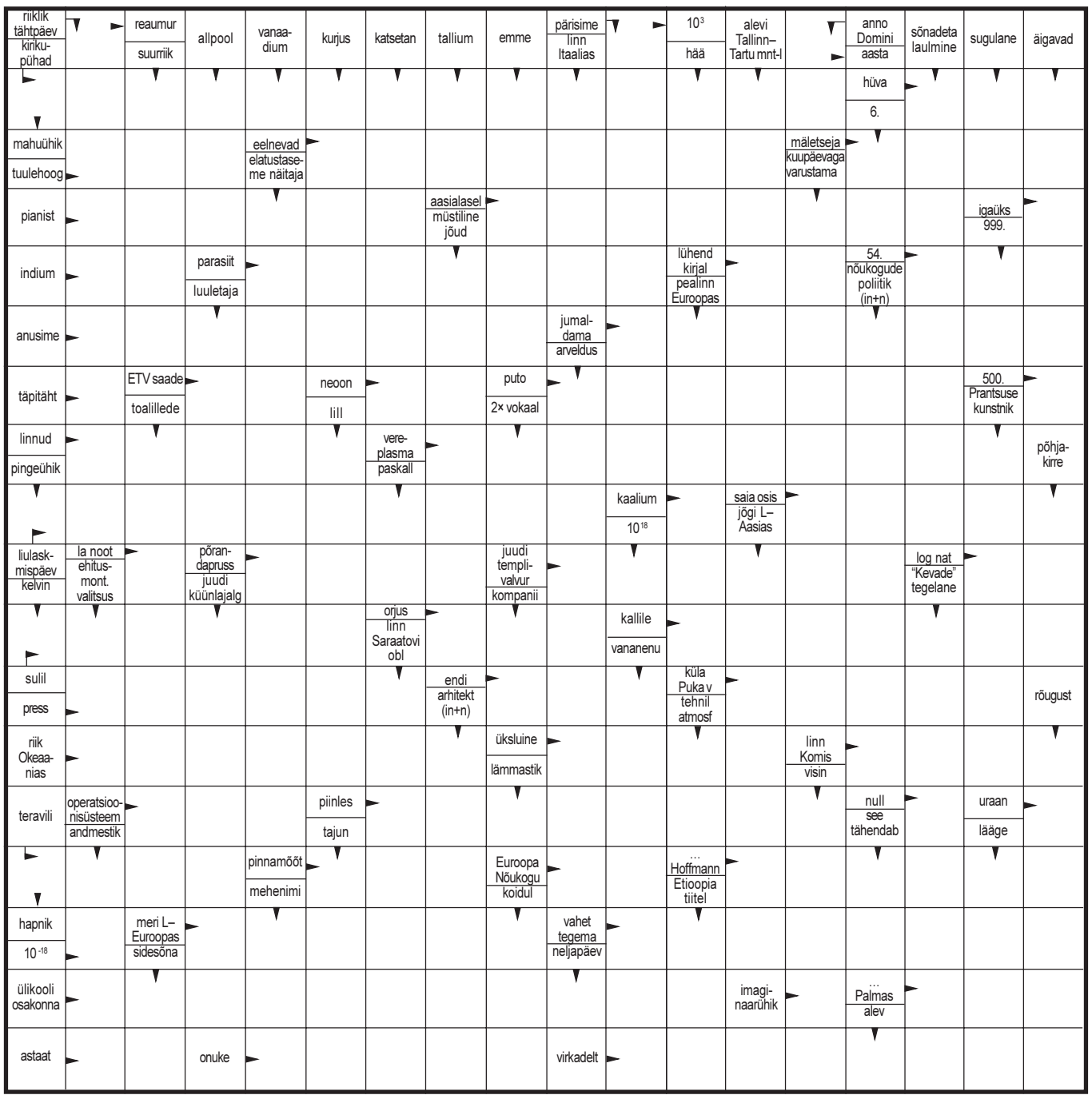

TV–NÄDALA FILMID

Esmaspäev

Kanal 2 kl 22 „Roheline kaart" (USA/Prantsusmaa 1990)
Kuldgloobuse võitnud romantiline komöödia George'ist, kelle unistuseks on töötamine unelmate Ameerikas, häda on aga selles, et tal puudub elamisluba. Peagi kohtub noormees New Yorgis aednikuga, kes soovib imekauni aia pärast vaid abielupaaridele mõeldud korterisse kolida. R: Peter Weir. O: Gerard Depardieu, Andie MacDowell, Bebe Neuwirth.

Teisipäev

ETV kl 22.05 „Indohiina" (Prantsusmaa 1992)
Suured ajaloolised mullistused on jõudnud tihtilugu kinoekraanile üksikisikute ja nende tundeelu kaudu. Prantsuse režissööri Régis Wargnier' eepiline linateos jutustab Prantsuse koloniaalvõimust 1930. aastail praeguse Vietnami territooriumil. Jõukas ja emalik istanduseomanik Eliane Devries elab esialgu veel suhteliselt muretult koos indohiinlannast kasutütre Camille'iga. Paraku armuvad eri sugupõlve kuuluvad naised mõlemad esindusliku välimusega ohvitseri Jean–Baptiste'i. See kiindumus ei saagi mööduda jälgi jätmata. Eliane'i ja Camille'i vahel tekkivad pinged viivad mööda-pääsmatult ränga konfliktini. Naiste edasist saatust mõjutavad tublisti ka Indohiinas toimuvad suured muudatused. Maa iseseisvusvõitluses kujuneb Camille'ist justnagu uuenenud Vietnami sümbol. Kogu traagilise armastuse loo minategelaseks on Eliane, kelle meenutustele paneb punkti aasta 1954. Piltpostkaardilik eepiline draama on pälvinud viis Césarit (neist ühe filmiauhinnaga tunnistati Catherine Deneuve'i panust) ja parima võõrkeelse filmi Oscari.

Neljapäev

Kanal 2 21.35 „Õudne film" (USA 2000)
Lustakas ja häbitu paroodia irvitab tänapäevaste õudusfilmide üle. Kogu loo lükkab käima kauni abituriendi mõrv. Selle taga on maskis tapja, kes jätkab ülejäänud klassikaaslaste terroriseerimist, sest teab, mida nad saatsid korda eelmise Halloweeni ajal. Lisaks maskis tapjale peavad noored end kaitsma ka üliagara kriminaalreporteri eest, kes on toimuvast haisu ninna saanud. R: Keenen Ivory Wayans. O: Carmen Electra, Dave Sheridon, Fank B.Moore.

Reede

TV 3 kl 21.25 „Superpatrull" (USA 2001), komöödia
R: Jay Chandrasekhar. O: Jay Chandrasekhar, Steve Lemme, Erik Stolhanske jt. Vermonti maanteepolitseinikud ei lase tühistel muredel nagu töö segada pidevat pullitegemist. Paraku on osariigi valitsus otsustanud nende allüksuse likvideerida ning nüüd peavad mehed mõtlema kiiresti välja viisi, kuidas tõestada riigi ja rahva ees oma kasulikkust. Nagu tellimise peale satub nende teele tundmatu laip ja koorem narkootikume, millega kaasneb kohutav segadus, sest selle kraami jälgi ajavad ka nende konkurendid naaberringkonnast, kellele teeks maanteepolitsei klounide laialisaatmine tohutut rõõmu.

Laupäev

ETV kl 22.20 „Hotell Chelsea" (USA 2001)
Näitlejana paremini tuntud Ethan Hawke väntas oma draama 100000 dollariga New Yorgi kunstnike ja boheemide lemmikvõõrastemajas Chelsea Hotel. Film põhineb Nicole Burdette'i samanimelisel näidendil. Vaatluse all on hotelli asukad ja nende tööd–tegemised ühe ööpäeva jooksul. Tosinkonnast kesksest tegelasest on huvipakkuvamad Grace ja temasse armunud maalikunstnik Frank, kahte naist armastav kirjanik Bud ja võõrastemajja saabunud elutüdinud kitarrist Terry ning tolle sõber Ross. Eeskätt unetutele mõeldud Chelsea Walls võiks tõenäoliselt meeldida eeskätt neile, kel on olnud juhust tolles konkreetses New Yorgi hotellis kunagi ööbida.

Pühapäev

Kanal 2 kl 21.15 „Rahategija" (USA 2005)
Põnevusdraama adrenaliiniküllasest ja ohtlikust kihlvedude maailmast, kus ainsa hetkega võidetakse või kaotatakse terveid varandusi. Endisel profisportlasel Brandonil on peaaegu üleloomulik võime aimata ette spordivõistluste tulemusi. R: D.J. Caruso O: Matthew McConaughey, Al Pacino, Rene Russo.

KINOFILM

Jan Uuspõld läheb Tartusse

Haapsalu kultuurikeskuses 8. apr kl 20 ja 9., 10., 11. ja 12. apr kl 19 ja 21.

Jan Uuspõld on andekas, kuid p***ekäinud näitleja. Ta prassib kui Pant, Hunt ja Kekkonen kokku, kükitab kasiinodes nagu viimane Viiol ning valetab nagu Mart Laar. Jan on kõigile võlgu ja kõigiga tülis ning saab oma naiselt alatasa nahutada nagu Inno Ingridi käest. Pärast teatrist vallandamist on ta sunnitud leiba teenima õllefestivali maskotina, viikingnaise Helgana.

Ühel päeval peksab tal s**t nii ventikasse, et ta marsib otsesaate võtteplatsilt minema. Järgmine hommik leiab Jani juba lõdisemas kainestusmaja külmade linade vahel. Kõik on jõudnud punkti G. Aga tunneli lõpus paistab valguskiir: Jan saab pakkumise, millest on võimatu keelduda — peaosa Vanemuise uues Tammsaare lavastuses. Nüüd tuleb ainult Tartusse jõuda.

Aga kui raha on huugama pandud, siis tuleb minna teisiti. Oma teekonnal satub Jan kõikvõimalikesse jamadesse. Ta kohtub kavalate poliitikute, kiimaste naiste, mõrvahimuliste maameeste, hullude prohvetite, kuulsate popstaaride ja Eesti Vabariigi presidendiga, kes viivad üheskoos vaese prominendi närviataki äärele. Lõpuks ei saa Jan ka enam ise aru, kes ta on, kust ta tuleb ja kuhu ta läheb ning mis ümberringi toimub…

„Jan Uuspõld läheb Tartusse" on süsimust komöödia andeka näitleja Jan Uuspõllu dramaatilisest ja seiklusterohkest elust.

Film, kus paljud tuntud inimesed mängivad iseennast, paljusid reaalseid isikuid mängivad näitlejad ja osa kuulsusi mängib teisi kuulsusi. Loos teeb kaasa plejaad meediakangelasi, alustades „Lihtsa elu" Sillest ja lõpetades Eesti Vabariigi presidendiga. Filmi peaosalise Jan Uuspõllu filmisaatus on inspireeritud tema reaalsest elukäigust.

E 9. aprill

etv

06.25 Terevisioon
08.45 Terevisioon
11.00 Prillitoos
11.45 Meister ja Margarita
12.40 Draamasari Relvavennad
13.40 Sari Dibley vikaar
14.20 Lastefilm Lepel
16.00 Õnne 13, 295–296
16.59 Õhtune kava
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 LE. Saame kokku Tomi juures. Karu–Kusti. Doktor koer. Muumioru lood
18.00 Aktuaalne kaamera
18.15 Kuhu lähed, euroraha?
18.45 Aktuaalne kaamera (vk)
19.05 LE. Saame kokku Tomi juures. Pettson ja Findus
19.30 Mine metsa!
20.00 Aktuaalne kaamera
20.05 Teateid tegelikkusest: Meditsiini- ja elukool
20.35 Doksari 112
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm. Sport
21.35 Pehmed ja karvased
21.55 Välisilm
22.20 Välisilm esitleb. Chirac
23.20 Aktuaalne kaamera
23.25 Doksari Müüdimurdjad
00.15 Star Trek: Uus põlvkond
01.00 Dokfilm Camorra: Itaalia maffia haardes
01.35 Draamasari Balkani viimane bei
02.39 Homne kava. ETV 24

Kanal 2

06.15 Top Shop
06.30 Lastele. Kass Oggy ja kurjad prussakad. Kosmosejobud. Lucky Luke'i seiklused. Rotid
08.00 Reporter
09.00 Regina
10.00 Luna
10.55 Kodus ja võõrsil
11.25 Aastad muusikas
12.25 Hooaeg
13.10 Top Shop
13.25 Ride
13.55 Lastele Rocko seiklused
14.25 MacGyver
15.25 Kuhu koer on maetud
16.25 Luna
17.25 Regina
18.25 Kodus ja võõrsil
19.00 Reporter
20.00 Võsareporter
20.30 Trikimees
21.00 Ameerika supermodell 5
22.00 Komöödia Roheline kaart
00.10 Joey
00.40 Ärapanija
01.25 Jälgi jätmata
02.15 Kuhu koer on maetud
03.00 MacGyver
03.50 Kodustuudio
04.30 Reporter

3 VIASAT

06.25 Lastele. X–mehed kurjuse vastu. Yu–Gi–Oh GX. Pandamaa. Digimon
08.00 Keno Loto. Summ
08.05 Metsik ingel
09.00 Vaprad ja ilusad
09.25 Kirgede torm
10.25 Seitsmes taevas
11.15 Tasakaal
11.45 Kõige naljakamad koduvideod
12.15 Kes tahab saada miljonäriks?
13.10 Eesti otsib superstaari
14.05 Knight Rider
15.00 Seitsmes taevas
15.55 Keno Loto. Summ
16.00 Sa oled mu elu
16.55 Kirgede torm
17.55 Vaprad ja ilusad
18.20 Kõige naljakamad koduvideod
18.55 Seitsmesed uudised. Sport
19.20 Krimiuudised
19.30 Võta või jäta!
20.30 C.S.I.: Kriminalistid
21.25 Põnevik Mitte sõnagi
23.45 C.S.I.: Miami **00.40** Summ
00.45 Armastuseta sinu
01.15 STOP!
01.40 Omakohus **02.25** Telejazz
05.55 Uudised. Krimiuudised

T 10. aprill

etv

06.25 Terevisioon
08.45 Terevisioon
10.55 Maahommik
11.40 Osoon
12.05 Jätku leiba!
12.30 Välisilm
12.55 Välisilm esitleb: Chirac
13.45 Mõrvarühm
14.40 Elolinõ
15.05 Armastuse adjutandid
16.00 Õnne 13, 297–298
16.59 Õhtune kava
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 LE: Saame kokku Tomi juures. Doktor koer. Pätu
17.55 Jalgpalli Balti liiga: FC Flora — Riia Skonto
18.45 Aktuaalne kaamera (vk)
18.54 Jalgpalliülekanne jätkub
20.00 Aktuaalne kaamera
20.05 Meie. Organidoonorlus
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm. Sport
21.35 OP!
22.05 Draama Indohiina
00.35 Tähelaev. Kati Murutar
01.50 Dokf Agatha Christie kood
02.40 Armastuse adjutandid
03.37 Homne kava. ETV 24

Kanal 2

06.15 Top Shop
06.30 Lastele: Kass Oggy ja kurjad prussakad. Kosmosejobud. Lucky Luke'i seiklused. Rotid
08.00 Reporter
09.00 Regina
10.00 Luna
10.55 Kodus ja võõrsil
11.25 Võsareporter
11.55 Ärapanija
12.40 Ole terve!
13.10 Top Shop
13.25 Sõber koer
13.55 Lastele Rocko seiklused
14.25 MacGyver
15.25 Kuhu koer on maetud
16.25 Luna
17.25 Regina
18.25 Kodus ja võõrsil
19.00 Reporter
20.00 Krimi
20.30 Kurjuse kannul
21.30 Märul Profid
00.00 Sõidame!
00.30 Joey
01.00 Mootorite maailmas
01.15 Tuvikesed
01.40 RD: Kõige veidramad hirmud
02.10 Kuhu koer on maetud
02.55 Walker — Texase korravalvur
03.40 MacGyver
04.30 Võsareporter
04.55 Rooli võim **05.20** Reporter

3 VIASAT

06.25 Lastele. X–mehed kurjuse vastu. Yu–Gi–Oh GX. Koletiste ülestõus
08.00 Keno Loto. Summ
08.05 Metsik ingel
09.00 Vaprad ja ilusad
09.25 Kirgede torm
10.25 Seitsmes taevas
11.15 8 lihtsat reeglit minu teismelise tütrega kohtamiseks
11.45 Kõige naljakamad koduvideod
12.15 C.S.I.: Kriminalistid
13.10 Võta või jäta
14.05 Knight Rider
15.00 Seitsmes taevas
15.55 Keno Loto. Summ
16.00 Sa oled mu elu
16.55 Kirgede torm
17.55 Vaprad ja ilusad
18.20 Kõige naljakamad koduvideod
18.55 Seitsmesed uudised. Sport
19.20 Krimiuudised
19.30 Kaua võib!
20.00 Raport
20.30 C.S.I.: New York
21.30 Põnevik Tapanimekiri
23.30 C.S.I.: Miami
00.25 Summ
00.30 Armastuseta sinu
01.00 Mõrvarühm **01.45** Raport
02.10 Kaua võib! **02.35** Telejazz
05.55 Uudised. Krimiuudised

K 11. aprill

etv

06.25 Terevisioon
08.45 Terevisioon
11.00 OP!
11.30 Draama Indohiina
14.05 Teateid tegelikkusest
14.35 Kes teab?
15.05 Armastuse adjutandid
16.00 Õnne 13, 299–300
16.59 Õhtune kava
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 LE: Saame kokku Tomi juures. Karu–Kusti. Doktor koer. Reporterhiir Marvi Hämmer
18.00 Aktuaalne kaamera
18.15 Puutepunkt
18.45 Aktuaalne kaamera (vk)
19.05 LE: Saame kokku Tomi juures. Celestin. Pettson ja Findus
19.35 Osoon
20.00 Aktuaalne kaamera
20.05 Pealtnägija
20.50 Head saated iga päev
20.55 Saatevigad BBC moodi
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm. Sport
21.35 Foorum
22.25 Uue aja asjad
22.40 Aktuaalne kaamera
22.45 Dokkaader. Inimröövi: Megumi Yokota lugu
00.00 Noortesari Punk'd
00.20 Paar **01.15** Armastuse adjutandid **02.10** Mõrvarühm
03.03 Homne kava. ETV 24

Kanal 2

06.15 Top Shop
06.30 Lastele: Kass Oggy ja kurjad prussakad. Kosmosejobud. Lucky Luke'i seiklused. Rotid
08.00 Reporter
09.00 Regina
10.00 Luna
10.55 Kodus ja võõrsil
11.25 Krimi
11.55 Kelgukoerad
12.55 Top Shop
13.10 Rooli võim
13.40 Mootorite maailmas
13.55 Lastele Rocko seiklused
14.25 MacGyver
15.25 Kuhu koer on maetud
16.25 Luna
17.25 Regina
18.25 Kodus ja võõrsil
19.00 Reporter
20.00 Superlapsehoidja
21.00 Las Vegas
21.55 Jälgi jätmata
22.55 Doksari Tõe jäljed
23.25 Põnevik Ohu varjus
01.25 Tuvikesed **01.55** Kuhu koer on maetud **02.40** Walker — Texase korravalvur **03.25** MacGyver **04.15** Krimi **04.40** Reporter

3 VIASAT

06.25 Lastele. X–mehed kurjuse vastu. Yu–Gi–Oh GX. Koletiste ülestõus
08.00 Keno Loto. Summ
08.05 Metsik ingel
09.00 Vaprad ja ilusad
09.25 Kirgede torm
10.25 Seitsmes taevas
11.15 8 lihtsat reeglit minu teismelise tütrega kohtamiseks
11.45 Kõige naljakamad koduvideod
12.15 Kondid
13.10 3D–dokument: Ma kaalun 500 kilo, 3/3
14.05 Knight Rider
15.00 Seitsmes taevas
15.55 Keno Loto. Summ
16.00 Sa oled mu elu
16.55 Kirgede torm
17.55 Vaprad ja ilusad
18.20 Kõige naljakamad koduvideod
18.55 Seitsmesed uudised. Sport
19.20 Krimiuudised
19.30 Doksari Kurjad geeniused
20.00 3D–dokument: Ma kaalun 500 kilo, 3/3
21.00 Viking Lotto
21.05 Põnevussari Kondid
22.00 Põnevik Ainus ellujääja
23.45 C.S.I.: Miami **00.35** Summ
00.40 Armastuseta sinu **01.10** Põnevik Ihukaitsja **02.40** Telejazz
05.55 Uudised

N 12. aprill

etv

06.25 Terevisioon
08.45 Terevisioon
11.00 Pehmed ja karvased
11.20 Foorum
12.10 Dok Sukeldumispäevikud
13.05 Vana aja asjad
13.20 Dokkaader. Inimröövi: Megumi Yokota lugu
14.35 Mine metsa!
15.05 Armastuse adjutandid
16.00 Õnne 13, 301–302
16.59 Õhtune kava
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 LE: Saame kokku Tomi juures. Woofy. Doktor Koer. Inetu pardipoeg ja mina ka
18.00 Aktuaalne kaamera
18.15 Kes teab?
18.45 Aktuaalne kaamera (vk)
19.05 LE. Saame kokku Tomi juures. Celestin. Pettson ja Findus
19.35 Minemine
20.00 Aktuaalne kaamera
20.05 Paar
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm. Sport
21.35 HotDok Ajaga võidu
22.35 Aktuaalne kaamera
22.40 Elus helid elus
23.00 Muusikadok Dee Dee Bridgewater
00.00 Meie
01.20 Armastuse adjutandid
02.13 Homne kava. ETV 24

Kanal 2

06.15 Top Shop
06.30 Lastele : Kass Oggy ja kurjad prussakad. Kosmosejobud. Lucky Luke'i seiklused. Rotid
08.00 Reporter
09.00 Regina
10.00 Luna
10.55 Kodus ja võõrsil
11.25 Käsi kullas!
12.25 Sipelga 14 **12.55** Top Shop
13.10 Kodustuudio
13.55 Lastele Rocko seiklused
14.25 MacGyver
15.25 Kuhu koer on maetud
16.25 Luna
17.25 Regina
18.25 Kodus ja võõrsil
19.00 Reporter
20.00 Kriminaalne Venemaa
20.35 TOP 10 — Nõmedad ametid
21.35 Paroodia Õudne film
23.50 Ride
00.20 Kurjuse kannul
01.10 Kuhu koer on maetud **01.55** Walker — Texase korravalvur
02.40 MacGyver **03.30** Hooaeg
04.10 Köögist kööki **04.35** Reporter **05.25** Prohvet

3 VIASAT

06.25 Lastele. X–mehed kurjuse vastu. Yu–Gi–Oh GX
08.00 Keno Loto
08.05 Metsik ingel
09.00 Vaprad ja ilusad
09.25 Kirgede torm
10.25 Seitsmes taevas
11.15 8 lihtsat reeglit minu teismelise tütrega kohtamiseks
11.45 Kõige naljakamad koduvideod
12.15 Kondid
13.10 3D–dokument: Ma kaalun 500 kilo, 3/3
14.05 Knight Rider
15.00 Seitsmes taevas
15.55 Keno Loto
16.00 Sa oled mu elu
16.55 Kirgede torm
17.55 Vaprad ja ilusad
18.20 Kõige naljakamad koduvideod
18.55 Seitsmesed uudised. Sport
19.20 Krimiuudised
19.30 Eesti otsib superstaari
20.30 Eesti otsib superstaari. Hääletus
20.50 Raport
21.25 Bingo loto
22.05 Kahvel
23.25 Päästjad **00.20** C.S.I.: Miami **01.10** Armastuseta sinu
01.35 Appi tõttab Stiilne Viisik
02.20 Raport **02.45** Telejazz

R 13. aprill

etv

06.25 Terevisioon
08.45 Terevisioon
12.10 Muusikadok Dee Dee Bridgewater
13.10 TMF Miss Rootsi
14.40 Ajalik ja ajatu
15.05 Armastuse adjutandid
16.00 Õnne 13, 303–304
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 LE: Saame kokku Tomi juures. Woofy. Doktor Koer. Muumioru lood
18.00 Aktuaalne kaamera
18.15 Lisaaeg
18.30 Uue aja asjad
18.45 Aktuaalne kaamera (vk)
19.05 LE. Saame kokku Tomi juures. Celestin. Pettson ja Findus
19.30 Elolinõ
20.00 Aktuaalne kaamera
20.05 Komöödiasari Õnnistus
20.35 Avatud toimik
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm. Sport
21.35 Draama Mary Bryant, 1/2
23.10 Aktuaalne kaamera
23.15 Pealtnägija
00.05 Hajameelselt abielus
00.30 Draama Samaaria tüdruk
02.10 Armastuse adjutandid
03.05 Homne kava. ETV 24

Kanal 2

06.15 Top Shop
06.30 Lastele: Kass Oggy ja kurjad prussakad. Kosmosejobud. Lucky Luke'i seiklused. Rotid
08.00 Reporter
09.00 Regina
10.00 Luna
10.55 Kodus ja võõrsil
11.25 TOP 10 — Nõmedad ametid
12.25 Karaokeäss
13.25 Top Shop
13.40 Animasari Mr Bean
13.55 Lastele Rocko seiklused
14.25 MacGyver
15.25 Kuhu koer on maetud
16.25 Luna
17.25 Regina
18.25 Kodus ja võõrsil
19.00 Reporter
20.00 RD: Nukuarmastajad
20.30 Käsi kullas!
21.30 Kelgukoerad
22.30 Komöödia Beverly Hillsi võmm
00.35 Draama Armastuses ja sõjas
02.35 Kriminaalne Venemaa
03.05 Sõidame!
03.30 Reporter
04.20 Kuhu koer on maetud
05.05 Walker — Texase korravalvur

3 VIASAT

06.25 Lastele. X–mehed kurjuse vastu. Yu–Gi–Oh GX. Pandamaa. Digimon
08.00 Keno Loto
08.05 Metsik ingel
09.00 Vaprad ja ilusad
09.25 Kirgede torm
10.25 Seitsmes taevas
11.15 8 lihtsat reeglit minu teismelise tütrega kohtamiseks
11.45 Kõige naljakamad koduvideod
12.15 Metsaomaniku kool
12.40 Normanni show
13.10 Eesti otsib superstaari
14.05 Knight Rider
15.00 Seitsmes taevas
16.00 Sa oled mu elu
16.55 Kirgede torm
17.55 Vaprad ja ilusad
18.20 Kõige naljakamad koduvideod
18.55 Seitsmesed uudised
19.20 Krimiuudised
19.30 Võta või jäta!
20.30 Dr House
21.25 Komöödia Superpatrull
23.25 Komöödia Vale mees
01.20 Komöödia Nina võtab armukese
02.55 Põnefusfilm Adrenaliin
04.30 Komöödia Hädaohu isandad

L 14. aprill

etv

Lastele:
08.10 Eckhart
08.30 Siim ja Semu
08.35 Trackey McBean
09.10 Celestin
09.20 Woofy
09.25 Tom ja Fluffy
09.30 Buratino tegutseb jälle
10.00 Maahommik
10.45 Õnne 13, 347
11.15 Pealtnägija
12.00 Mõrvad Midsomeris
13.35 Lisaaeg
14.25 Tormise regi
15.25 Smallville
16.05 Paar
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 AegRuum. Sugupoolte saladused, 1/3: Aju sugu
18.00 Aktuaalne kaamera. Sport
18.15 Doksari 112
18.45 Aktuaalne kaamera (vk)
19.00 Ohtlik lend
20.00 Euroopa laulud 2007, 3
20.30 Õnne 13, 348
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.20 Sport. Sport
21.35 Kiirabihaigla
22.20 Draama Hotell Chelsea
00.10 Komöödiasari Täitsa hullud
00.40 Wu Tang Clan — Disciples of the 36 Chambers: Chapter 2
02.00 Noortesari Punk'd
02.22 Homne kava. ETV 24

Kanal 2

06.25 MacGyver
07.15 Top Shop
07.30 Reporter
08.20 Mootorite maailmas
08.35 Ole terve!
09.05 Võluväägi
10.00 Ameerika supermodell 5
11.00 Hooaeg
11.45 Kodustuudio
12.30 Köögist kööki
13.00 Subboteja
14.00 Perefilm Aaretekaart
16.15 Rooli võim
16.45 Rohelised uudised
17.00 Everwood
18.00 McLeodi tütred
19.00 Reporter+
19.30 Aastad muusikas
20.30 Mr Bean
21.05 Komöödia Politseiakadeemia
23.00 Komöödia Krokodill Dundee 2
01.05 Põnevik Õhtu McCoolis
02.35 Komöödia Bradyde kentsakad seiklused
04.05 Komöödia Osmosis Jones
05.35 Reporter+

3 VIASAT

06.05 Appi tõttab Stiilne Viisik
06.50 Seitsmesed uudised
07.10 Krimiuudised
07.20 Lastele. P.J. FunnyBunny. Nõiad. Pucca
09.00 Degrassi kool ja tema noored
09.30 Jimi maailm
10.00 Hommikuköök
10.30 Pärlipeegel
11.10 Peetri köök
11.30 Nurgakivi
12.00 Dr House
12.55 Vormel–1 MM 2007 kvalifikatsioonisõidud
14.15 Komöödia Ühe röövi lugu
15.50 Keno Loto
15.55 Kõige naljakamad koduvideod
16.30 Tasakaal
17.00 Komöödia Ahvivalem
18.55 Seitsmesed uudised
19.15 Sport
19.30 Normanni show
20.00 Komöödia Tüdrukud sõjaväes
21.55 Komöödia Gigolo mees
23.40 Komöödia Kuidas abielluda miljardäriga
01.25 Draama Tee koju
02.50 Draama Arstist patsiendiks
04.50 Surm sügavikust

P 15. aprill

etv

Lastele:
08.00 Eckhart
08.25 Siim ja Semu
08.30 Tracey McBean
08.40 Muumioru lood
09.05 Lastesari Kahel meelel
09.30 Euroopa laulud 2007, 3
10.00 Tähelaev. Hedvig Hanson
11.15 Lastefilm Percy, Buffalo Bill ja mina
12.40 Doksari Planeet Maa
13.35 AegRuum. Sugupoolte saladused, 1/3: Aju sugu
14.30 Ajalik ja ajatu
15.00 Prillitoos
15.45 Puutepunkt
16.15 Meie
17.09 Õhtune kava
17.10 Dosari Müüdimurdjad
18.00 Aktuaalne kaamera. Sport
18.15 Projekt EI. Kuremäe kaevandus
18.45 Aktuaalne kaamera (vk)
19.00 Soovikas
19.35 Perekonnakroonika
20.35 Hajameelselt abielus
21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm
21.15 Aeg luubis
21.35 Sport. Sport
21.40 Meister ja Margarita
22.40 Draamasari Prügikala
23.40 Komöödiasari Raamatupood
00.05 Balkani viimane bei
01.10 Mõrvarühm
02.05 Homne kava. ETV 24

Kanal 2

06.00 Walker — Texase korravalvur
07.30 Top Shop
07.45 Rohelised uudised
08.00 Kallis õde
08.25 Superlapsehoidja
09.15 Onu Raivo jutupliiats
09.30 Joonissari Karvakerad
10.00 Trikimees
10.30 Käsi kullas!
11.30 Aastad muusikas
12.30 Perefilm Vaat' kes ka räägib
14.00 Võrkpalli otseülekanne: Eesti MV finaal
16.00 TOP 10 — Nõmedamad ametid
17.00 Võsareporter
17.30 Sipelga 14
18.00 McLeodi tütred
19.00 Reporter+
19.30 Karaokeäss
20.30 Ärapanija
21.15 Põnevusdraama Rahategija
23.35 Põnevik Absoluutne võim
01.50 Mängufilm Jade
03.25 Tõe jäljed
04.35 Reporter+

3 VIASAT

06.25 Kõige naljakamad koduvideod
07.10 Sport
07.20 Lastele. P.J. FunnyBunny. Nõiad. Pucca. Rähn Woody
08.55 Keno Loto
09.00 Degrassi kool ja tema noored
09.30 Jimi maailm
10.00 Animafilm Luik trompetiga
11.25 Omakohus
12.20 Normanni show
12.45 STOP!
13.15 Vormel–1 MM
15.25 Keno Loto
15.30 Põnevik Ujumisfanatt
17.10 Keno Loto
17.15 Komöödia Mullipoiss
18.55 Seitsmesed uudised
19.15 Sport
19.30 Kes tahab saada miljonäriks?
20.30 Eesti otsib superstaari
21.30 Eesti otsib superstaari. Hääletus
21.45 Põnevik Kahe/Võitlus
00.20 Seks ja linn
01.00 Appi tõttab Stiilne Viisik
01.50 3D dokument: Ma kaalun 500 kilo
02.35 Kurjad geeniused
03.00 Telejazz
05.55 Seitsmesed uudised

JÄRJEJUTT

Surnud hobuste oiged

28.

Olev Remsu
kirjanik

Ja mida tegi Øyvind ? Ta andiski otse edasi, nimelt järgmisse pinki, kuid mitte paremale oma pinginaabrile Anders Weijenbergile, kelle peale ma olin erilisi lootusi asetanud. Øyvindi juhm pea ei võtnud, et edasi tähendab ka kõrvale.

Andersiga käis meil pisike–passiivne kuramaaž, ta oli sihuke kohutavalt romantilise meelega munapea, pikad juuksed ligi kolu kammitud. Kui ta mind kooli jõuluõhtult koju saatis, nägime justkui tellitult Tuksise jõe sillal virmalisi. Terve talvetaevas oli nende punarohelist tantsu täis, pool pisikest koske silla all oli külmunud üleni kinni, põhjavalgus sätendas langeva vee jäärüül. Anders küsis luba suudelda: „Preili Kristin, kas võib?". Ta punnitas torru oma supimulgu, lähenes vastust oodates. „Kas sa tead, et ma kirjutasin virmalistest auhinnatöö?" vastasin mina. „Kas tohib või?" ei jätnud tema järele. Seda kissi–värki ei küsita. Nagu vastad, kuidas tahad, hakatakse sind kohe litsiks pidama. „Mis sa ise arvad?" ärgitasin ma poissi. „Ma arvan, et enne tuleb kihluda," vastas Anders seal linna ja getot ühendaval sillal.

Vihikuleht sattus sinisilmse standartkaunitari, jumala linalaka Maria Larssoni kätte. Maria esines kõigil aktustel, sageli tegid nad Klimberdajaga duot, Maria tõmbas viiulit, Klimberdaja klimberdas klaveril.

„Mh, mis see veel on?" turtsus Maria. „Sooja saiapätsiga olete vastu pead saanud või?"

„Anna mulle!" hüüdis sosinal, ent parasjagu valjult, usun, et armukadetsev Klimberdaja, nõnda et terve klass kuulis ja hõik isegi tudi–Martale klassi ees kõrva hakkas.

„Mis kihin–kahin see aknapoolsest nurgast kostab?" noomis vanapreili, jättis katki juttu Karl XII ja Peeter Esimesest.

„Ma ei tea. Minu lauale topitakse igasugu jõhmakaid," kaebas Maria.

„Jõhmakaid, kas ma kuulsin ikka õigesti? Ma ei adu, mida see sõna tähendab," lausus Marta–tudi, tatsas tuiga–taiga kohale, võttis Marialt üleskutse, viskas sellele pilgu ja naelutas viivitamata oma silmad minu pihta.

Mina olin pigilind, mina olin alati süüdi.

„Niisiis, revolutsioon jätkub, sedapuhku enam mitte Karl XII, vaid kapitalistide vastu. Preili Juda, ehk seletaksite kõigile, mida te kavatsete," ütles preili Martinson.

Kõik pöörasid end taha vaatama.

„Mina arvan, et hobuseid ei tohi tappa. Mina arvan, et hobused peavad elama. Aga teie, rootslased, muud te ei oska, kui hobuseid tappa!" esitasin ma süüdistuse ning rääkisin, et tahan korraldada demonstratsiooni hobuste kaitseks.

Klassis tõusis nurin, kuuldus õiendamist: kes on hobusetapjad, kust selle võtad, kus on faktid, palun?!

Keegi ei uskunud mu juttu. Preili Martinson ees ja teised järel ütlesid, et ühelgi rootslasel ei ole kunagi tulnud pähe mõtet viia hobused mahajäetud šahtidesse nälga surema. „See on mingi suur eksitus, te olete valesti aru saanud, preili Juda. Mis aga puutub demonstratsiooni, siis meil on isikuvabadus, kõigi vabaduste alus, meil on mõtete ja meeleavalduste vabadus, ainult et täiskasvanutele. Teie, preili Juda, olete, kui ma ei eksi, ainult neljateistkümne aastane, nõnda et te peate veel seitse aastat ootama, siis võite meeleavaldusi korraldada," manitses preili Martinson ja siis varsti tiristati kella.

„Kui sa mulle oma süütuse annad, siis ma tulen sinuga demonstratsioonile," suskas mulle kõrva Klimberdaja, kui me klassist välja valgusime.

Ilgus kuubis! „Kui sina oma süütuse mulle annad, siis ma võin su klimberdamisi kuulata," andsin ma talle kõrvalopsu vastu.

„Mina tulen sinuga," lubas teel välisukse poole Sarah Rabe, sõrmedega läbi oma ronkmustade, pikkade kiharate lastes.

Järgneb

Lääne Elu Ilmub teisipäeval, neljapäeval ja laupäeval

Toimetuse aadress:
Posti 30, 90504 Haapsalu.
Toimetus 473 7222, kuulutused ja reklaam 473 7111,
faks 473 7040, e–post info@le.ee Kodulehekülg: www.le.ee

Peatoimetaja Urmas Lauri
Toimetajad Lehte Ilves, Kaie Ilves, Heli Reichardt
Küljendaja Lauri Oja
Korrektor Heli Tammik
Fotograaf Arvo Tarmula
Kuulutuste vastuvõtja Kaja Klettenberg
Raamatupidaja Vilma Höövel

Väljaandja OÜ Lääne Elu: Posti 30, 90504 Haapsalu. Tel 473 7222.
Vastutav väljaandja Katrin Pärnpuu

Trükitud Printallis

Toimetusel on õigus kirju ja kaastöid toimetada ja selguse huvides lühendada ning valikuliselt honoreerida. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita. Kaebuste korral ajalehesisu kohta võib pöörduda Pressinõukogusse pn@eall.ee või tel 646 3363.

PU JA PA

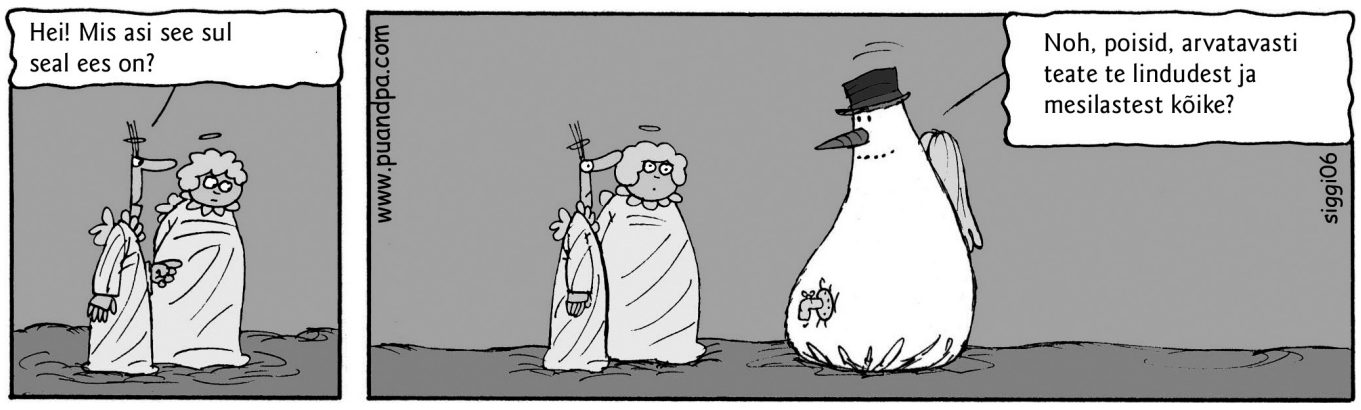

KUULUTUSED

Igavikku lahkunud inimesed
Haapsalust
NINA ZHUVERTSEVA
4.12.1933–1.02.2007
VELLO SILLAMÄGI
3.03.1932–2.02.2007
MILVI LUHAVÄLI
30.09.1941–7.02.2007
LIDIA KORNEVA
5.05.1924–9.02.2007
ESTA MÄRTIN
27.03.1933–21.02.2007
BERNHARD VALDNA
23.06.1928–24.02.2007
ELLA LILLEP
16.11.1921–27.02.2007
MARIA ŠOZDA
6.09.1932–25.02.2007
ERNA NURMISTE
25.05.1912–9.02.2007
VALENTINE BROCK
22.10.1924–16.02.2007
Hanila vallast
KALJO VASKE
15.08.1931–27.02.2007
Kullamaa vallast
VALENTINA ROMANENKO
18.04.1955–26.02.2007
Lihula vallast
RICHARD UUSSAAR
15.09.1923–13.02.2007
MAIMU SUUR
10.04.1943–18.02.2007
Martna vallast
ALEKSANDER REICHARDT
28.12.1922–27.02.2007
Noarootsi vallast
ALIC NIILS
29.04.1931–25.02.2007
OSKAR REMMELMAN
10.02.1923–26.02.2007
Ridala vallast
ALIIDE SELJAMAA
31.10.1920–15.02.2007
VIKTOR PETROV
29.01.1940–5.02.2007
JURI ŠAMANIN
1.10.1946–8.02.2007
Taebla vallast
ENDEL LAANE
21.04.1952–12.02.2007
VELLO TOPS
27.04.1938–17.02.2007
NIINA SMÖTŠKOVA
3.02.1943–27.02.2007
Vormsi vallast
AARE BERGMANN
21.11.1960–20.02.2007.

Mälestame neid.

Ja puude ladvus
tasa nutvas tuules,
me vaikses leinas
langetame pea…

Lahkus igavikku
RAIVO IVASK
28.08.1946–2.04.2007.

Leinavad omaksed

Leinatalitus neljapäeval,
5. aprillil kell 11 Kullamaa
kalmistu kabelis.

Avaldame
sügavat kaastunnet
Leili Laulile perega
elukaaslase
RAIVO IVASKI
surma puhul.

Koluvere hooldekodu

Südamlik kaastunne
Laimi Toomsalule perega
RAIVO IVASKI
surma puhul.

Amanda Puhvet

Südamlik kaastunne teile,
Tamara, Tõnis, Merike,
Taavi ja Toomas, kalli
MAIT SIIVELTI
kaotuse puhul.

Prk Morševitski

Südamlik kaastunne
Ruubenile perega vend
RAIVO IVASKI
surma puhul.

Prk Hollo ja Lumeste

Muuta aeg võib elus palju,
võtta mälestust ei saa.
Siiras kaastune
Tiiule ja tema perele isa
JULIUS HOLMBERGI
surma puhul.
Evi, Anne, Kersti,
Tairi ja Lily

Aeg teie leina leevendagu,
pühkigu ka pisarad…
Avaldame kaastunnet Ehale,
Koidule ja Ilmale peredega
kalli ema, ämma, vanaema ja
vanavanaema
KLAARA VENTSELI
surma puhul.
Valve ja Toivo perekonnaga

Avaldame sügavat
kaastunnet Ruuben Ivaskile
vend
RAIVO
kaotuse puhul.
Oru Äri ja
Uuemõisa Autokeskus

Südamlik kaastunne
Ruuben Ivaskile ja
Rista Naarile
kalli venna ja onu
RAIVO IVASKI
kaotuse puhul.

Haapsalu Uksetehas

Südamlik kaastunne
Tiiule kalli isa
JULIUS HOLMBERGI
surma puhul.

Tiiu perega

Südamlik kaastunne
Koidule perega kalli ema
KLAARA VENTSELI
surma puhul.

Linda ja Raivo perega

Avaldame kaastunnet
Ruuben Ivaskile vend
RAIVO IVASKI
kaotuse puhul.

Oru vallavolikogu ja
vallavalitsus

Las küünlavalgus
mälestusi paitab
ja vaikselt kaotusvalu
leevendada aitab.

Sügav kaastunne Sulle,
Leili Lauli perega,
elukaaslase
RAIVO IVASKI
surma puhul.

Koluvere hooldekodu
I osakonna töötajad

Must murepilv
tumestab kodu,
küünal lohutab leinaja meelt.
Sügav kaastunne
Tiiule kalli isa
JULIUS HOLMBERGI
surma puhul.
Naabrid Lihula
kaubanduskeskusest

Südamlik kaastunne
Ilma Leppmetsale ema
KLAARA VENTSELI
surma puhul.

Majarahvas

Kas kuuled,
kuis nutab su kodu
su puudumist leinates seal.
Tal kaaslaseks
vihmade sadu,
kus piiskadel pisara hääl.

Sügav kaastunne
Leilile ja Merilile
RAIVO IVASKI
surma puhul.

Eve, Heidi ja Silva

Kustus elu, vaikis valu.
Siiras kaastunne
Ruubenile perega vend
RAIVO IVASKI
surma puhul.

Prk Sõer

Las küünlavalgus
mälestusi paitab
ja vaikselt kaotusvalu
leevendada aitab.

Südamlik kaastunne
Hildale perega kalli
abikaasa, isa ja vanaisa
JULIUS HOLMBERGI
surma puhul.

Õed, vennad peredega ja
Helgi, Eve, Ene ning Arne

Avaldame kaastunnet
Koidu Liimile ema
KLAARA VENTSELI
kaotuse puhul.

AS Taebla Kodu

Lahkus meie armas ema,
vanaema ja vanavanaema
ALIIDE UTJOMOVA
10.10.1917–4.04.2007.

Leinab poeg lasteperedega

Ärasaatmine teisipäeval,
10. aprillil kell 10.30
haigla leinatoas.

Kallid kodurajad jätsid,
läksid puhkama.
Avaldame kaastunnet
Ruubenile perega kalli venna
RAIVO IVASKI
kaotuse puhul.

Prk Ment, Pilves ja Soeson

Avaldame
sügavat kaastunnet
Leili Laulile perekonnaga
elukaaslase
RAIVO IVASKI
surma puhul.

Olga, Aliida, Velja ja Saima

Avaldame kaastunnet
Ingrid Tahvinovile vend
KALLE
surma puhul.

Tooni, Leida, Osvald ja
Robert peredega

MÜÜK

• **Auto– ja majavõtmete valmistamine, lukkude paigaldus ja müük. Autoraadiod ja kõlarid. Autoalarmid.** LVL OÜ, Posti 39 (veetorni kelder), tel 473 3247 ja 507 7979.

• Müüa kuivad pakitud kütteklotsid 40–liitrises võrkkotis, 22 kr. Kohalevedu tasuta. Tel 523 8503.

• Müüa täispuidust voodid (2000 ×1600, lakitud, madratsiga), 2699 kr. Tasuta vedu üle Eesti. Kvaliteet tagatud. Tel 56793301.

• Müüa soodsalt **uued ja kasutatud mootorsaed ja saetarvikud.** Lihula mnt 8, Haapsalu, www.saepood.ee. Tel 473 3299, 513 1511, e–post elar@saepood.ee

• Põranda–, voodri– ja ehituslaud. Vedu tasuta. Tel 506 4651.

Pakitud **KÕDUSÕNNIK** 40l kott.
Kuivad **KÜTTEPUUD** võrkkotis.
Kilepakendis **TURBABRIKETT** (11kg).
Vedu Läänemaal. Kviitung.
www.tg.credo.ee
Tel 523 8852. Tammaru Farm

• Müüa vundamendiplokid. Tel 520 9719.

• Daamid, kelle rõivasuurus 42–52! Müügile saabus Caramel Moda Plus'i kevadine moekollektsioon. Meie kollektsioonist leiate rõivaid nii argi– kui ka pidupäevaks. Pidevalt pakume musti pükse suurustele 36–52, ka lühemale kasvule. Ootame teid Haapsalu kaubamaja 2. korrusel.

• Müüa pakiheina ja kvaliteetset Läänemaa mett. Tel 472 9156 ja 503 1300.

• **Profiillauad:** põrandalaud al 140 kr/m², sisevoodrilaud al 75 kr/m² ja välisvoodrilaud. Väga palju eri profiile. Tel 5647 5575.

• Müüa ümmargust **puidubriketti**. Tel 507 8596.

• Haapsalu Veevärk AS müüb **kompostmulda**. Veovõimalus. Tel 473 5018 või 514 5857 tööpäeviti.

• **Õhksoojuspump soodsalt!** Põhjamaades tunnustatud ja suure kasuteguriga mudelid kuni 100 m² kütteks: Mitsubishi Electric MSZ–FA25VA („I — see sensori-ga"), Sharp AY–XP9FR (IVT Nordic Inverteri baasmudel) ja Panaso-nic AC Robot XE9EKE (automaatselt puhastuva tolmufiltriga). Hind koos paigaldusega 22 000 kr. OÜ Ekokliima, teave tel 5647 4321, e–post info@ekokliima.ee

• Müüa paadimootor Tohatsu 3,5 (2T). Ostetud 25.07.2005, garantii 25.07.2007, dokumentidega. H 6000 kr. Tel 5389 0058.

• Müüa sõidukorras kaater Amuur. Tel 511 1599.

• Müüa toidukartulit ja väikepakis heina. Tel 5615 2353.

Astelpajuistikud
Sepa talus Sinalepas.
LÕPUMÜÜK — 3aastased istikud istutuskottides.
Tel 472 9830,
5340 9481 õhtuti. Heli

OST

• Ostan igasugust vanarauda (ka sõiduautod), elektri– ja elektroonikaaparatuuri, ka eraldi detaile, ning raadiolampe (v.a TV). Tel 5668 4008.

• Kollektsionäär ostab oma kogusse (mitte edasimüümiseks) militaarvarustust — kiivrid (võivad olla roostes ja sisuta), eri riikide sõjaväevormid ja nende komponendid (rihmad, pandlad, mütsid, embleemid, jalatsid, autasud ka Nõukogude Liit), sümboolika, sidevahendid, kastid ja muu. Samuti huvitatud militaarkirjandusest, fotodest ja dokumentidest. Asjad võivad vajada remonti. Võimalus tulla kohapeale. Raha kohe kätte! Tel 508 9602.

AUTOD

• Müüa Opel Omega B (1994. a), hind kokkuleppel. Tel 5332 4639.

AUTOD EUROOPAST
www.rohilaid.ee,
tel 557 6740.

• Müüa heas sõidukorras Mitsubishi Galant 1,8 TD (vajab esitiiva ja stange vahetust), h 7000 kr. Tel 512 7562.

• Müüa hästihoitud Seat Alhambra (2001. a, automaat, roheline met). Tel 502 1476.

• Müüa Honda Civic 1,4 (1997. a) ja Mazda 6 Wagon (2003. a). Tel 515 5728.

• Odavalt müüa sõidukorras Opel Kadett (1985. a) ja 13tollised plekkveljed. Tel 5399 5648.

SOOVIN ÜÜRIDA

• Soovin juunist augusti lõpuni üürida 2toal krt või 2 tuba Haapsalu kesklinnas. Tel 506 8652.

• Soovin üürida pikemaks ajaks 2toal keskküttega (soovitavalt mööbleerimata) korterit Haapsalus või Uuemõisas. Tel 5623 0250.

KINNISVARA

KINNISVARA
Kiva
Tallinna mnt 1, tel 473 3888;
Karja 27A, tel 473 4000,
www.kiva.ee
Kinnisvarateenused aastast 1992
OST–MÜÜK
Tallinna mnt 1, tel 473 3888, 505 8925.
HINDAMINE
Karja 27A, tel 473 4000, 522 1346.

apslund kinnisvarabüroo
KINNISVARA OST–MÜÜK.
Kokkuleppel kohene kinnisvara väljaost.
Haapsalu, Posti 18, tel 518 2706, 502 0308, 473 1434.
Avatud E–R kl 10–17.30, L kl 11–14.
www.apslund.ee

Nurme 2 (Postimajas) E-R 9-17
KUKU KV KINNISVARA
KINNISVARA OST-MÜÜK
Tel 504 2164; 5394 0403; 473 7009
www.kukukv.ee

AARETE KINNISVARA
Posti 21, Haapsalu, www.aarete.ee
OST–MÜÜK–HINDAMINE
Tel 473 4376, faks 473 4576.
Hille Kanter 515 2537
Silvi Merilo 522 9958
Marianne Matisen 520 3408
Katrin Annus 503 5934
Elve Plaas 551 4724

ARCO VARA
KINNISVARAFIRMA • REAL ESTATE COMPANY
Otsime oma klientidele 1–3toalisi kortereid, maju, elamukrunte ja mereäärseid kinnistuid.
Tule ja tee oma pakkumine!
Arco Vara Kinnisvarabüroo AS, Posti 1, Haapsalu.
Tel 473 7451, 473 7452
haapsalu@arcovara.ee
www.arcovara.ee

• Võtame omanikult müüki **korteri, maja, maa või äripinna**. Tel **5348 2672**. Hea hind ja kiire müük. **www.ennustus.ee**

• Anda üürile korralikud äri– ja bürooruumid Uuemõisas. Teave telefonil 512 9635.

• Ostan maad Ridala ja Noarootsi vallas. Tel 504 2164.

• Müüa elamukrunt (6 ha maad) Läänemaal Laikülas, elekter, tööstusvool, puurkaev, vanad hooned peal, Kasari jõeni 2 km. Tel 477 9526, 5398 0991.

• Soovin osta väiksema remontivajava maamaja kuni 30 km Haapsalust. Tel 5678 5972.

UUSMAA KINNISVARABÜROO
Meie esindused ootavad teid Eesti 11 suuremas linnas, nüüd ka Läänemaal!
Lihula mnt 8,
90507 HAAPSALU.
Tel 473 1448, faks 473 1447.
haapsalu@uusmaa.ee
Kõige rohkem pakkumisi!
www.uusmaa.ee

SA Haapsalu Piiskopilinnus
Ettevõtlikule käsitöötegijale rendile anda vastvalminud töökoja ruum Haapsalu piiskopilinnuse vallikäärus Valge Daami akna juures. Kontaktisik Marika Peberg, tel 518 4664, info@haapsalulinnus.ee

• Ostame heas korras elamu Haapsalus või Haapsalu lähiümbruses (~ 15 km) hinnaga kuni 3 mln kr. Helista tel 505 8925 või 473 3888. AS Kiva

• Müüa 1toal mug krt Pärnus (heas korras, 37,2 m², III korrus, uued aknad, dušinurk, ühistu), h 590 000 kr. Tel 443 6892.

• Müüa 2toal korteriomand Haapsalus (5/3, 47,9 m², äsja renoveeritud). Tel 5822 8752.

• Ostan omanikult väiksema maamaja või suvila Haapsalu lähiümbruses (kuni 30 km). Krundi suurus al 1000 m², soovitav sauna, tööstusvoolu ja vee olemasolu. Hind kuni 500 000 kr. Tel 504 5422.

KOOLITUS

• OÜ Klimbergi autokoolis B–kat mootorsõiduki juhi kursused eesti ja vene keeles. Teave ja registreerimine tel 502 4562.

• OÜ Klimbergi autokoolis algab aprillis lõppastme (libeda)koolitus. Teave ja registreerimine tel 502 4562, www.klimbergak.ee

TEENUS

HAUAKIVID
Haapsalus Lihula mnt 18
E–R 10–14.
Tel 475 5573, 517 7292.
Haapsalu metsakalmistul
E–R 9–16, tel 475 5191.
Lihulas Oja 8, tel 518 2744.

• **Matusebüroost,** Kooli 4, E–R 9–15, matuseteenused: auto, puusärgid, ristid, pärjad, kimbud, hauakivid ja –plaadid. Tel 473 7210, 514 6239; L ja P tel 479 6162.

• Veoteenus väikebussiga (19+1+1 ja 8+1 kohta) ning kaubavedu pakiautoga (kj 1 t, maht 10 m³). Tel 510 9196.

• Mootorrataste, ATV–de ja motorollerite remont ja hooldus. Tel 5330 0193.

• **Tasuta kodulehekülg!** Lihtsa veebileheehitaja abil saate endale sisuhaldusega kodulehe **tasuta!** www.onepagefree.com

• Veoteenus. Kaevetööd ja planeerimine laadur–ekskavaatoriga. Tel 506 8747, 554 5400, info@scoopman.ee, www.scoopman.ee

• Loomade vedu jm veoteenused. Kopplaaduri– ja kalluriteenus. Tel 505 7166.

• Riist– ja tarkvara installeerimine, Wi–Fi ruuteri turvalisus, arvuti puhastamine, seadistamine, abi algajatele, interneti taastamine, videotööd. Väljakutse koju. www.hot.ee/andreiservice. Tel 5617 2927.

• Tänavakivide paigaldamine (äärekivi, unikivi, murukivi jm). E–post valeri987@hot.ee

• **Kaeve– ja laadurtööd rataskopplaaduriga.**
• **Kalluri teenus.**
Tel 501 5079, 518 0091,
info@rimitax.ee
www.rimitax.ee

Ehitusfirma Developing GRD OÜ
pakub oma teenuseid:
* katuse renoveerimine,
* korterite remont,
* fassaaditööd,
* majade ehitus.
Tagame kvaliteedi. Teenused Lääne– ja Hiiumaal. Pakume koostööd korteriühistutele.
Tel 5814 4204.

Aitame, kui vajad abi **äriplaanide koostamisel, firma imago muutmisel**, kui äri ei edene ja suhted ei laabu.
E, K, R kl 11–14.
Tel 5556 6974, 473 4112.

Roomikekskavaator Volvo (21 tonni)
Roomiktraktor T 130 (tera laius 3,2 m)
Kraanaga veoauto teenus (kast 6,1 m, kraana tõstekaugus kuni 10,5 m): paneelid, ehitusmaterjal jm.
Veoteenus kalluriga 15+15 t: kruus, killustik, liiv, muld.
Kopplaaduri tööd (kaevekopad 40 ja 60 cm ning hüdrovasar).
Frontaal–laadur 1,8 m³.
Tel 5622 0633.

• Müügil suur valik uusi ja taastatud **suverehve.**
• Hea valik uusi **valuvelgi.**
• Rehvide ja velgede müük ja paigaldus.
• Rehvide hooajaline hoiustus.
E–R 8–18, L 9–15
Niine 19, Haapsalu.
tel 472 9885.
Auto&Service OÜ
www.kummimees.ee

Rollerite müük ja hooldus.
Hinnad al 9000 kr.
Tel 472 9885, Auto&Service OÜ

OÜ AIAMOODULID
Valmistame ja paigaldame võrk–, puit–, metall– ja betoonaedasid, väravaid ja kivisillutisi.
www.aiamoodulid.ee
Tel 5666 8137.

• Veoteenus Ford Transitiga (1,2 t). Tel 5346 9423.

• OÜ Rooniit teeb katuseid ja üldehitustöid. Tel 5275570, e–post rooniit@hot.ee

TÖÖOTSIMINE

• Oma tööd oskavad üldehitajad otsivad ehitus– ja lammutustöid eraisikutelt. Kuulutus ei aegu. Tel 5393 2290.

• Kaks müürseppa (puhas vuuk) otsivad tööd. Tel 5666 2098.

TÖÖPAKKUMINE

• Pakun tööd kahele ehitusmehele või ehitusfirma brigaadile Haapsalust 10 km kaugusel asuva talu renoveerimistööde tegemiseks. Tööperiood märts 2007 kuni märts 2008. Tööde iseloom — üldehitustööd. Tel 526 3573 ööpäev ringi, e–post stefferi@hot.ee

• Pakun tööd iseseisvatele üldehitajatele ja paarile abitöölisele. Tel 5393 2290.

• Väikesesse töökotta Taeblas vajatakse tööle mööblitislerit. Tööks on eritellimusega mööbli valmistamine ja paigaldamine. Eelduseks erialane töökogemus. Tel 5198 1117.

• Haapsalu Hotell võtab hooajaks tööle klienditeenindajaid, ettekandjaid ja koristajaid. Töötasu konkurentsivõimeline. CV ja sooviavaldus saata Posti 43, Haapsalu, või e–postiga galina.julianus@haapsaluhotel.ee. Teave tel 504 8453.

• Võtan pikaajalisele tööle Tallinnas 2 sanitaartehnikut, väljaõpe kohapeal, elamisvõimalus, orienteeriv töötasu 15 000 kr kuus. Teave tel 5366 3529.

• Pakume alalist tööd baaridaamile. Teave tel 517 1276.

• Firma pakub tööd rahvusvaheliste vedude autojuhile. Tel 504 6419 või 501 5467.

• Vanalinna Bowling pakub tööd baaridaamile–administraatorile. Töö vahetustega. CV palun saata Jaani 4, 90502 Haapsalu. Teave tel 521 5159.

Roosta puhkeküla otsib särasilmseid noori suvetöötajaid!
Oleme pakkunud aastaid kvaliteetset puhkuse– ja seminariteenust. Oleme arenenud, õppinud ja kasvanud. Meile meeldib töötada inimestega, oleme abivalmis, oleme töökad ja ühtlasi paindlikud, kiired ja rõõmsameelsed, meile meeldib tulemustele orienteeritus.
Suve kõrghooajaks võtame tööle:
- kelnereid, ettekandjaid
- rannakioski müüja
- rannateenindaja (soovitavalt noormees)
- kioskimüüja
- kokaabi
- puhkemajade koristaja
- peamaja koristaja abi
- administraatori abi
- remondimehe abi
Kandideerimiseks saada CV roosta@roosta.ee
Teavet küsi
tel 479 7230, 525 6699.

K. MET AS
Hanila vallas Kõmsi külas vajab tootmise laienemise tõttu
TÖÖLISI.
Väljaõpe kohapeal.
Teave tel 477 5380 või tulla kohapeale.

Restoran–õllekelder **Central** võtab tööle **koristaja** (töö hommikuti) ja **kokaabi** (töö vahetustega).
Teave tel 473 5595 või tulla kohapeale Karja 21, Haapsalu.

THALASSO SPA FRA MARE
Pakume tööd kokale ja ettekandjatele.
Teave tel 472 4605, 472 4602.

Vajatakse autojuhti (C– ja E–kat, MAN–kallur) riigisisestele vedudele.
Tel 5663 2033.

Spordiliit Läänela pakub tööd **spordispetsialistile** (osaline töökoormus). Nõutav arvuti valdamine.
Tel 520 5204.

• AS MPT Ehitus on asutatud 1992. aastal ja ta tegeleb betoonpõrandate ehitamisega Balti riikides ja Soomes. Tegevusmahtude kasvamise tõttu Eestis ja Soomes otsime betoonitöölisi, kelle tööülesanded on betooni mahavõtt, tasandamine ja lihvimine. Vajadusel kindlustame elamise Tallinnas. Töötasu üle 10000 kr (neto). Eriti huvitume koostööst väljakujunenud brigaadidega. Tel 524 4232 ja 667 1840. Asume Tallinnas, Mustamäe tee 44, II korrus.

• Peetri Pizza Haapsalus pakub tööd klienditeenindajale. Väljaõpe kohapeal. Tel 5344 8283, 473 4969.

• Restoran Blu Holm võtab tööle ettekandja ja kelneri (väljaõpe kohapeal) ja koka. CV saata bluholm@bluholm.ee või tulla kohapeale Sadama 9/11, Haapsalu. Tel 506 8652.

• Lääne Teed OÜ otsib Haapsalu ja Lihula piirkonda mehhanismijuhti. Vajalik vähemalt C–kat juhiluba. Teave tel 472 4780.

• Tern Trans OÜ pakub tööd autojuhile (C–kat) riigisisestel vedudel. Tel 502 1321.

• Pakume tööd traktoristile ja C–kat autojuhile. Asukoht Lihula vald. Tel 5663 9052.

Kullamaa vallavalitsus võtab 16. aprillist tööle **pearaamatupidaja**.
Eeldame erialast ettevalmistust, töökogemust ning arvuti kasutamise oskust.
Teave tel 472 4760,
info@kullamaa.ee

Laine spa hotell
Pakume tööd raviosakonna meditsiiniõele ja vesiravi hooldusõele.
Teave tel 472 4412.

• Oru vallavalitsus ootab pakkumusi Oru vallateede remondiks ja ehitustöödeks. Lähteinformatsiooni saab vallavalitsuse telefonil 472 4652.

LOOMAD

• Estonian–ACB–Vianco OÜ varub tapaloomi siseturule. Lihaveised, ristandid ja piimaloomad. Hind soodne. Vahendame OÜ Anu Ait mineraale ja startereid lihaveistele (ka mahedaid). Teave ja registreerimine tel 5342 4274 või airi@eav.ee

• Estonian–ACB–Vianco OÜ varub vasikaid ja noorloomi välisturule. Info ja reg tel 5621 8219 või hele@eav.ee

• Lepiku Lihatööstus OÜ Vana–Vigalas ostab lihaks kokku vasikaid, noorloomi ja lehmi. Tel 565 2762.

• Müüa mesilaspered koos tarudega. Tel 516 2617, õhtuti 473 3242.

LOOMAPOOD asub nüüd Nurme 1, Haapsalu.
Avatud T–R 10–17, L 10–15.
Tere tulemast! Tel 473 3646.

Müüa LÕUNAVENE LAMBAKOERA kutsikad, sünd 7. veebr. Valvab väga hästi ja näeb väga ilus välja. Tel 501 1505, 672 6656.

• Ellamaal kadunud isane 45–50 cm kõrgune lontis kõrvadega beežikas kuldpruun koer, meenutab retriiverit. Leidmise eest vaevatasu. Teated tel 5398 8157.

METS

• OÜ Interfor Group ostab palki (1130 kr/tm), paberipuud (770 kr/tm), raieõigusi ja metsakinnistuid. Ülestöötamine. Tel 515 0451.

• Austatud metsaomanikud! Ostame **metsamaad ja kasvavat metsa** üle Eesti. Tel 526 0713, info@metsinvest.ee

• Ostame pidevalt saare– ja tammepalki. Teave tel 504 8445.

• **OÜ Vävars** ostab pidevalt värsket kasepaberipuud Kuijõel Risti vallas. Parim hind Läänemaal. Tel 5667 8949 või 5622 3870, www.vavars.ee

MITMESUGUST

• **Kaardid ennustavad**, helista tel **900 1727**, kogenud ennustajad 24 h, ka mobiiltelefonilt, h 17 kr/min.

• Ehte Ilusalongis **solaarium** ainult 40 kr. Olete oodatud! Ehte 2, tel 473 7092.

Antikvaarilett
(Videorent, Posti 30, Haapsalu) müüb ja võtab **T–P komisjonimüüki kirjandust**.
Kokku leppida tel 473 7026.

Toimetus avatud E–R kl 8.30–17.

Elu on laul, nii habras ta viis.
Heliseb korraks ja katkeb siis.
Südamlik kaastunne Vello Viltale perega kalli isa
EDGAR–HEINRICH VILTA
kaotuse puhul.
Selma Jaaks kogu perega

Südamlik kaastunne perekond Germile poja, isa, venna ja vanaisa
BENNO GERMI
kaotuse puhul.
Prk Teppor

Südamlik kaastunne Gersti Soopõllule isa
GUIDO TANIPERE
kaotuse puhul.
Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus

Täname Jaan Päevat, Liivi Koemetsa, kalleid sugulasi, häid tuttavaid ja kõiki teisi, kes meie ema, vanaema, vanavanaema ja vanavanavanaema
AILI SILLASTE
mälestust kalliks pidasid, meile leinas toeks olid ja tema kalmu pärgade ja lilledega ehtisid.
Leinavad omaksed

KUHU MINNA?

MEELELAHUTUS

Restoran Blu Holm (Sadama 9/11)**:** T–P kl 12–24. P 12–21. 6. aprillil kl 20 mängib tantsuks Rain Poolen. 7. aprillil kl 20 mängib tantsuks ans Ragnar & Co. **Tulekul: 14. aprillil Uno Kaupmees.**

Fra Mare restoran: Teid ootavad Vahemere maade road! *À la carte* restoran on avatud P–N 12–23; R–L 12–24. Laupäevaõhtud eriprogrammiga! Külmlaua ja suupistete tellimine ning *catering*–teenus. Tel 472 4605.

Centrali restoran ja õllekelder: P–N 12–23; R, L 12–02. R ja L kl 22 karaoke. Tööpäeviti kl 12–15 päevaroad. Tel 473 5595.

Wiigi kohvik (Suur–Lossi 25)**:** P–N kl 12–21, R–L kl 12–23. Peolauad. Tel 473 4704.

Noarootsi Kõrts: 6. aprillil kl 21 ans. „Absolut Lühis" ja lustakad munamängud. Sissepääs 35 kr. 7. aprillil kl 21 DJ Cozzo. Sissepääs 25 kr. Teave tel 520 0913.

TERVIS JA SPORT

Vanalinna *Bowling* (Jaani 4)**:** E–P 12 ja 24, tel 473 4900. *Happy hours* P 21–24. Piljard. Avatud puhkekeskus. www.vanalinnabowling.ee

Laine ujula: E–L kl 13–22; P kl 8–22. Hommikuujumine iga päev kl 7–8. Vesiaeroobika E ja N kl 18. Jooga T kl 18.30. Infrapunasaun ja vesimassaaživoodi Hydro jet ettetellimisega. Teave ja registreerimine tel 472 4414 või e–postiga ujula@laine.ee. Lisateave www.laine.ee

Fra Mare jõusaal: E–R kl 14–22; L–P kl 9–21.

Tule ja lõõgastu Thalasso SPA Fra Mare uues Day SPA basseini– ja saunapargis! Avatud iga päev kl 15–22. Aprillis E–N hind 150 kr 2 tundi ja R–P hind 200 kr 2 tundi. *Floating*–teraapia kl 22–23, hind 100 kr.

Vesivõimlemine kl 17 ja 19.

Teave ja eelregistreerimine Day SPA administraatori tel 472 4612.

Võimalus broneerida *lounge* „Meresauna", 2500 kr 2 tundi. Tel 472 4600, 472 4612.

RAAMATUKOGU

Läänemaa keskraamatukogu lahtiolekuajad: kojulaenutuse osakond (Posti 3) E–R 10–18, L 10–15; lugemissaal ja avalik internetipunkt (Posti 3) E–R 10–19, L 10–15, P suletud. Raamatulaenutus sotsiaalmajas (Kastani 7) T 14–17, R 11–14. Lasteosakond (Wiedemanni 11) E–R 10–17, L 10–15, P suletud.

Iga kuu viimasel neljapäeval korrastustööde tõttu suletud.

Vaata ka www.lib.haapsalu.ee

MUUSEUMID

Raudteemuuseum: K–P 10–18.

A. Laikmaa majamuuseum: K–P 11–16. Tel 472 9756. **6. ja 8. aprillil suletud.**

Sidemuuseum (Tamme 21A)**:** K–P 11–16. Tel 473 3664.

Hanila muuseum: maini sissepääs tellimisel. Tel 5648 4164.

Läänemaa muuseum: K–P 11–16. Näitused „Elu võimalikkusest Läänemaal", „Roman Haavamägi 115". Egon Erkmanni fotonäitus „Pühaku linn. Assisi". **6. ja 8. aprillil suletud.**

www.muuseum.haapsalu.ee

Piiskopilinnuse muuseum, toomkirik, ristimiskabel ja kellatorn: ettetellimisel tel 5346 2673, 472 5346.

Rannarootsi muuseum: K–P 11–16. Näitused „Nobedad näpud", kaljas „Hoppet". Näitus eestirootslastest, Aibovaip ja Vormsi talutuba.

Lyckholmi mõismuuseum (Noarootsi vallas Saare külas)**:** avatud 1. maist K–P kl 10–18. Rühmakülastused palume ette tellida. Tel 56988440.

NÄITUSED

Haapsalu kunstikooli galeriis lasteaia „Päikesejänku" laste tööde näitus.

Haapsalu linnagalerii (Posti 3)**:** Näitus–müük–eksperiment–aktsioon „Toode". Tegemist on üritusega, kus on grupil kunstnikel palutud väljendada oma suhet kombinatsioonis „kunst kui toode". Näitus on avatud 29. aprillini. K–P 12–18.

Kuke galeriis Viive Kuristi akvarellide näitus.

Iloni Imedemaa galerii (Kooli 5)**:** K–P 11–18. **6. ja 8. aprillil suletud.**

Kullamaa kultuurimaja galeriis „Armsad sõbrad". Kultuuritegelasi Heinz Valgu silmade läbi.

ILMAENNUSTUS

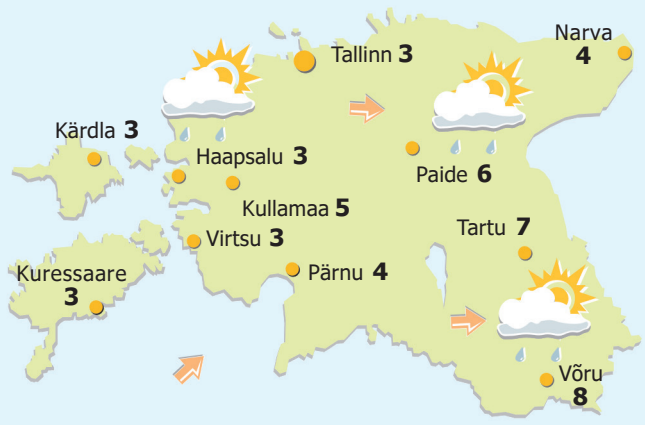

Täna Läänemaal

Pilvisus suureneb, võib sadada vihma või lörtsi. Puhuvad edela– ja läänetuul 7–12 m/s. Sooja on 3…5 kraadi.

ILM LÄÄNEMAAL

Reede -2°…5°
loodetuul 7–12 m/s

Laupäev -2°…5°
läänetuul 3–10 m/s

Pühapäev -2°…5°
loodetuul 4–10 m/s

Esmaspäev -1°…5°
kagu– ja lõunatuul 3–9 m/s

EMHI

KUHU MINNA?

KINO HAAPSALUS

Kultuurikeskus: 8. aprillil kl 20 ja 9., 10., 11., ja 12. aprillil kl 19 ja 21 film „Jan Uuspõld läheb Tartusse". Pilet 40 kr.

LIHULAS

Kultuurimaja: 7. aprillil kl 18 **noortefilm** „Karm värk". Pilet 25 kr. 14. aprillil kl 18 **film** „Kõik nähtamatud lapsed". Pilet 25 kr. 19. aprillil kl 19 **Vana Baskini Teatri lavastus** „Tüütu tüüp". Pilet 110/90 kr. 21. aprillil kl 18 **film** „Kuninganna". Pilet 25 kr.

LAUATENNIS

Wiedemanni spordihoone: laup, 7. aprillil kl 12 Läänemaa noorte MV. Pühap, 8. aprillil kl 11 Eesti võistkondlikud MV kõrgliiga mees– ja naiskonnad ning I liiga.

ÕNNESOOV

Albert Todesk
80
Õnnitleme!
Õepoeg Valentin perega

BLUHOLM RESTORAN BLUHOLM RESTORAN

BluHolm Restoran

Reedel, 14. aprillil kl 20.30

UUNO KAUPMEES

Pilet 65 kr.
Piletite müük iga päev kl 8-24

Sadama 9/11 90502 Haapsalu Tel 472 4416, 472 4407 E-post bluholm@bluholm.ee

Unustasid!

TELLI LÄÄNE ELU KOJU!

Lääne Elu

Metsa- ja põllumaa ost
Ostame põllu- ja metsamaid, kasvava metsa raieõigust!
KÜSI JULGELT - HINNAD HEAD!
EREMKA
Niidu 17, 80010 Pärnu
Metsaülem Mirkko Koppel, tel. 534 66077
Hannes Kuuser, tel. 564 68356, faks 445 1541

Vinge pakkumine!
KUUSAKOSKI RECYCLING
Vanametalli uus elu
Too vanametall Kuusakoskisse -
VÕIDA TASUTA KÜTUST
5000.- EEST!
Metalli eest tasume 2 tunniga. Küsi ka transporti.
Ootame Teid Haapsalus, Raudtee 16
☎ 47 34 363
www.kuusakoski.ee

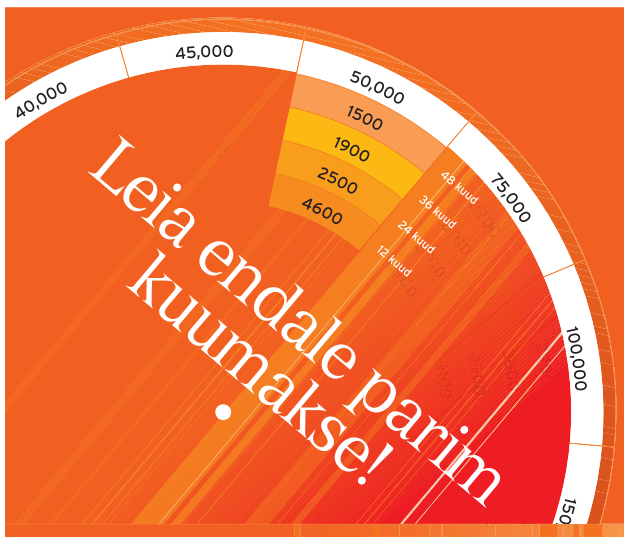

Leia endale parim kuumakse!

Tagatiseta väikelaen!

- Tagatiseta väikelaenu saab taotleda igaüks!
- Laenusumma on 5000-150 000 krooni
- Tagatist ja käendust pole vaja
- Raha laekub Sinu kontole kohe pärast lepingu sõlmimist

www.hansa.ee info 6 310 310

Vähem tingimusi, rohkem võimalusi!

Hansapank Swedbank